

šda-
kios
lyta

oj yra
ka iki
atp".
10 c.
lykai.
mote-
us išai-
reika-

ad ne-
ATA.
yrų ir
rartoja
ai, tai
žuistai,
intjine-
suok:

ute
Y.
p.p.

ivų.
is ša-
ai.

Pa.

S. Rauduys

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAYO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRISAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia, Pa. 13 Kovo (March) 1908 m.

Nr. 11 Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Amerikos socialistai praneša svetui apie krizi.

KRIZIS — pramonės ir darbo sustingimas, Amerikoje tęsiasi jau ketvirtas mėnesis. Buržuazija stengiasi sumažinti jo žymę ir platina žodžiu ir raštu visokias raminančiąs paskalas, kad tik darbo žmonės, kurie jau patekę į baisų skurdą ir badą, kęstų ir lauktų, nes štai tuojaus prasidės darbai ir bus ta pati «gerovė», ką buvo prieš tris–keturius mėnesius. Tik socialistai aiškina krizės priežastis ir stovi teip, kaip ištikro yra. Ir kad visos pasaulės darbininkai, ypač besikilnijanti į šią «laisvės» šalį važiuoti, žinotų teisingai, kaip čia stovi darbo ir «gerovės» dalykai, tai Socialistų Partijos Visuomeninis Komitetas nutarė tai pranešti, per tarptautiskąjį socialistų biurą visų šalių socialistų partijoms. Drg. Morris Hillquit parašė ir išsiuntė tarpt. soc. biurui dokumen-

tą, kurio vertimas čia žemiau talpinamas.

—:o:—

Tarptautiniam Socialistų Biurui.

Europos darbininkų dauguma jau žino, kad Jungtinės Valstybės serga pramonės kriziu, vienok, mūsų numanome, jie nenusveria gerai jo didumo ir tvirtėjimo.

Mūsų šalies kapitalistų spauda iš pat pradžių varo užglostymo politiką, stengiasi paslėpti visus gąždančius dabartinio pramonės suirimo apsiereiškimus arba mažina kiek gali jų žymę ir pasekmes. Paškatinių mėnesių smarkusis pinigiginis išgąstis, kuris pranašavo nepastovios pramonės lygsvarybės susmukimą Jungtinėse Valstybėse, tapo mūsų valdan-

čiųjų galybių pavadintas bepatatine ir menka viesula («flurry»); smarkų pramonės puolimą, kuris dabar jau aiškiai matomas, jie su smagumu aiškina kaip laikiną biznio keblumą, o jiems patarnaujanti spauda nuolatos yra pripildoma pranešimais apie gerovės sugrįžimą.

Valdančioms klesoms yra reikalinga slėpti ženklus, rodančius jų, kaip mūsų pramonės direktorių, nusilpnėjimą, ir papriešinti žmonių keršto išsiveržimą priešais jų blogą visuomenės reikalų rėdymą. Bet Jungtinių Valstybių socialistai darbininkai neturi nė priežasties, nė teisės slėpti tą didįjį skurdą, į kurį šią šalį vėl įtraukė josios besigiriančiųjų «pramonės kapitonų» savamyliškas, beparunkis ir pustijantis išdirbystės budas. Męs rokuojame savo uždaviniu parodyti savo užsieniniams draugams darbininkams tikroje šviesoje dabartinį pramonės padėjimą mūsų šalyje; tuomi norime išpildyti savo vienybę (solidariškumą) su jais ir jokiū būdu neturime tikslu nubaidyti nuo mūsų šalies krantų svetimus darbininkus kaip darbo konkurentus; męs tik išreiškiame savo persitikrinimą, kad tas, kas dabar matyties Jungtinėse Valstybėse, tai nėra menkas reikalų nupuolimas, o tik reguliariškas ir ilgiaus nusitęsti galintis pramonės krizis.

Smarkų pramonės sudribimai nėra nė nauji, nė reti šiame pilname visokių gėrybių krašte. Nuo to laiko, kaip Jungtinėse Valstybėse užstojo kapitalistiškos išdirbystės (produkcijos) gadyne, visuotinas pramonės paralyzius visados su baisingu nuosaikumu atsikartoja apie kas šešiolikti, kas dvidešimt metai — tame tarpe.

Nuo pradžios perėjusio šimtmečio šitas krizis yra šeštas; pirmieji buvo 1818, 1837, 1857, 1873 ir 1893 metuose, ir svarbiausios visų tų krizių priežastys, ženklai ir abelnai apsi-reiškimai buvo ištikrųjų panašūs į tokius pat atsitikimus, buvusius Europoj apie tą patį laiką. Kad ir buvo pirmesniųjų krizių šikios ar tokios ypatingos priežastys ir išžiura, tai vienok svarbiausia ir galutina kiekvieno tų krizių priežastis buvo beparunkis («planlessness») turtų išdirbimas ir neteisingas šiame surėdyme gėrybių padalinimas, kas priveda prie perviršinamosios išdirbystės, padaro perteklių tarp kapitalistų, o neprieteklių ir skurdą tarp darbininkų.

Visi tie kriziai pirma savęs turėjo neapsakomai didelio pramonės kilimo tarpą dėlei rinkų išsiplėtojimo, atvėrusio duris naujoms išdirbystėms, ir dėlei nepaprastai palengvėjusio kredito. Tas plėtojimasis pasiekė savo aukščiausią laipsnį prekių (tavorų) kainose, namų randose ir abejotinosiose spekuliacijose (vertelgystėse) ir tas viskas įvedė į piniginių išgastų ar paniką, po kurios eina biznių nupuolimas, pabriku ir dirbtuvių uždarymas, bedarbė ir skurdas tarp darbininkų klesos.

Ir dabartinis pramonės krizis nieku nesiskiria nuo pirmesniųjų. «Gerovės gadyne» («era of prosperity»), kuri per keletą metų davė turinį visoms kapitalistų politikos platformoms, patrijotiškoms prakalboms ir iškilmingiems redakcijų straipsniams, jau dabar pasibaigė. Per paskutinį dešimtmetį visos pramonės šakos taip padidėjo ir pasiekė tokį laipsnį, kaip niekad ikišiol Jungtinėse Valstybėse nebuvo. Yra api-

prekiuota, kad 1907 m. milžiniškų korporacijų, trustų ir vaitzbonų užtikrinamojo turto buvo ne mažiau, kaip už 40 milijonų dolerių, taigi vienas trečdalis viso šalies turto. Vaikščiojanti vertybė, pinigai ir valstybės kreditas pasiliko užpakalyje maršuojančios didėsės pramonės. Tarp 1898 ir 1907 metų Jungtinės Valstybės išdirbo \$ 3.200.000.000 (3 bilijon. 200 mil.) aukso, arba netoli pusės to, ką išdirbo per pusantro šimto metų — tarpe 1700 ir 1850 m.; 1907 m. buvo visoj šalyje nemažiau, kaip 14.000 bankų, kur išviso buvo apie 18 bilijonų dolerių depozite*) ir tojo didžiausioji dalis buvo išpaskolinta ir ėjo jieškoti sau vietos pramonės lauke. Kasyklos, malunai, pabrikai ir kitokios dirbtuvės krutėjo pilnai, visokių amatų darbininkai buvo labai reikalaujami ir jų uždariai kilo aukštyn. Kada paprastų pramonės šakų turto vertybė tapo pervirš pakelta, mūsų darbo apsiėmėjai kapitalistai pajuto naują lauką ir pradėjo tampriai rištis į vienybę (trustus) ir pašėlusiai branginti darbų užvedimus. Daugelyje didžiųjų miestų pristatė tukstančius namų su grynai vertelgiškais tikslais; neužimtos žemės kaina pakilo dvigubai ir trigubai; namų randos neapsakomai didėjo, ir visoki reikalingiausi daiktai baisiai pabrango. Paskutiniam dešimtmetyje, tarp 1896—1906 metų, maisto dalykai pabrango su viršum 20 čia nuošimčių, vidutiniškai imant, o kiti reikalingi daiktai pabrango apie 30 čia nuošimčių.

Pinigių buvo daugybė visoj šalyje, didelius turtus sukraudavo viena nakčia, spekuliacija ir iš pinigų lošimas užėmė pramonės ir prekybos vietą. Ir šitam pašėlusiam bėgymui pasiekus aukščiausiąjį tamprumą, neišvengtinai sudribimas ir suirimas tuojaus pasirodė. Pradžioje 1907 metų pastėbėta, kad didėsės sankrovos negalės jau išleisti savo gėrybių: pardavėjai pervirš turėjo apsikrovę pardaviniais. Pramonininkai, kurie vedė gėrybių išdirbystę daugiausia su kreditu (skola), negalėjo išpildyti savo apsiėmimų; pasirodė visur neužsitikėjimas, kreditas baisiai susitraukė, kortiniai namai, vadinami mūsų «finansų sistema» (piniginis surėdymas. Vert.) savo griuvimui nereikalavo daugiau, kaip pirmojo vėjalio pusetėjimo.

(Pabaiga bus)

Kas yra tėvynė.

(Pabaiga).

V.

Kaip įgyti teisę turēt tėvynę.

Męs manome, kad daugelis tų, kurie perskaitys mūsų raštą, pasakys: «Teip, suprantama, toks draugijos surėdymas ne tik geras, bet ir reikalingas, bet dalykas tame, kad mūsų surėdymas visai nėra į jį panašus, o kaip jį permaintyti!» Bet jei užgims žmonėse noras permaintyti tas sąlygas, kuriose jie gyvena, ir jei tik jie žino, kokią tvarką reikia įvesti vieton pirmosios, — tai galima skaityti

*) Depozitas vadinasi pinigai, ką žmonės pasideda į banką. Rzn.

darbą išlaimėtu, nes anksčiau ar vėliau žmonės iškovos tą, ką jie skaito geru ir teisingu.

Jokia tauta nebuvo laisva pradžioje savo istorijos; mes matėme, kad įvykus ir išivyravus karališkai valdžiai, — visa žmonių istorija, pagal išsitarimo vieno Prancūzijos žmonių deputato, pavirto į nuolatines kančias.

Jau senose laikus neturtingieji, kuriems nebuvo pripažinta jokių teisių, kovojo su turtingaisiais ir aukščiau stovinčiais. Kova teip buvo aštri, kad pavyzdžiui, Grekijoje pergalėtojai atiduodavo nugalėtojų vaikus jaučių kaimenei sumindžioti. Vokietijoje dvarponiai iki tam laikui plakdavo sukilėlius valstiečius, pakol neatėjo jiems į galvą, kad jeigu jie išmuš visus, tai nebeliks žmonių jiems tarnauti. Prancūzijoje, kada neturtingieji reikalavo teisių ir duonos, jiems atsakė: «Jeigu jūs neturite teisių, o pilve duonos, — mes jums suvarysime ten durtuvus!» Bet tegu nemano mūsų skaitytojai, kad mes norėjome nors vieną minutę skelbti senųjų aštrių laikų kovos baisenybes; ne, tokie mąstymai nuo mūsų toli, ypač, kad vien kova nieko negalima nuveikt. Mažai to, kova, nesurišta su dideliais idealais, kur kovotojas nėra atstovu aukščiausios teisybės, reikalingos ne tik jam ypatiškai, bet ir draugijos klesai, prie kurios jis priklauso, — tokia kova negali įeiti į demokratišką programą. Tik tada, kada pavienis žmogus arba keletas žmonių, arba, ant galo, čielas klesia kovoja už visuomeniškus interesus (reikalus), — tada tik jis turi teisę daryt tą, tada tik kova iš galvijišku skerdynių persiverčia į pilietišką karę*).

Pažiūrėsimė, ką tame atvejyje kalbėjo vienas iš žymiausių prancūzų. Jo vardas yra Mablė, jis buvo kunigu, ir ot kokias nuomones jis išguldė savo knygoje, parašytoje 150 metų atgal, kuri vadinasi: «Piliečio teisės ir pareigos». Ta savo laike žymi knyga, kurios teisingi išvedimai užlaikė savo vertę iki šiai dienai, ji parašyta formoje pasikalbėjimo ir laiškų dviejų ypatų; viena iš jų — prancūzas, o kita — anglas. Tas paskutinis mokina prancūzą to, apie ką mes kalbame; prancūzas pilnas paguodones linku savo karaliaus, jam rodosi, kad viskas paš juos einasi gerai ir kad reikia tik parinkti sąžiniškus žmones, ir Prancūzijos karalystė pataps geriausia iš visų, kada nors gyvavusių valstybių. Anglas stebisi iš prancūzo papasakojimų teip, kaip nusistebėtume mes, jeigu mums pradėtų aiškint apie tą, kaip gera gyventi katorgos kalėjime.

Jis pradeda jam atkirsti ir mažu pamažu prieš nustebusį prancūzą išsivysto cėlas paveikslas politiško surėdymo, kuris remiasi ant piliečių laisvės ir lygybės. Anglas sako: «Jūs manote, kad mes, anglai, visados, stovime prieš ateinant tai dienai, kurioje mes vienas kitą paskersime dėl to, kad mes norime permaintyt savo valdžią; bet to padėjimo atsiradimas priklauso nuo to, kad anglai nepakankamai mąsto apie jų da blogai išivyravusią laisvę ir apie tą, kad ji savo apginimui ir palaikymui pareikalau ginklo.

— Antra... bet aš neatsidrasinu pasakyt tą, ką manau apie pilietišką karę; jūs priimsite mane už vieną didžiausių ir aštriausių anglų maištininkų»...

— Turėkite drąsumo ir pasakykit tą, ką jūs manote apie pilietišką karę, — atsakė prancūzas, — aš esu beveik vertas jūsų klausyt; be to, pilietis, tikrai mylintis žmonių gerovei, gali apsirikt, bet jis niekad nepapuls į gėdingą padėjimą.

«Gerai, jeigu jūs norite, kad aš pasakycia jums tą, ką manau apie pilietišką karę, — atsakė jis, prisilenkdamas prie mano ausies, — tai klausykite: Pilietiška karė yra negera toj prasmėj, kad ji prieštarauja nepavojingumui ir laimei, ką turėjo žmonės atydoj, įvesdami savitarpinį visuomenišką gyvenimą ir da dėl to, kad, ačiu jai, žūva daug piliečių; tai vis vien, kaip kad man atpiautų ranką arba koją, — tas yra negerai man ir dėl to, kad mano kūnas turi turēt dvi rankas ir dvi kojas ir dėlto, kad, jeigu jas atpiautų, man

bus skaudu. Bet kada gangrina apėmė mano ranką arba koją, — nupiaut ją gerai. Tokiu būdu, pilietiška karė draugijai yra gerove; jeigu draugija be tos operacijos turi pražūt arba, grynai kalbant, turēt numirt nuo despotizmo (valdžios prievarta). Jeigu pilietiška karė yra darbu anarchijos (betvarkė, nebuvimas valdžios), t.y., jeigu piliečiai neturi išminties, neturi supratimo apie savo teises ir pareigas, žiūri žemai ir neapkenčia įstatymų teip pat, kaip daro tą činovnikai, — tai tokia pilietiška karė yra blėdinga; jeigu žmonės stvoja prieš teisingą atmonijimą dėlto, kad stengiasi būti užmušėjais be baimės būti nubaustais; jeigu labiau narsus ar gabus gali viską daryti, — tai pilietiška karė yra didelis blogumas.

«Bet dalykas mainosi, kada kalbama apie pilietišką karę, uždegtą tėvynės meile, įstatymo paguodone ir noru apgint žmonių teises ir laisvę.»

Ką gi atsakė ant to prancūzas? Skaitykite:

«Prisipažįstu aš: juo daugiau aš galvoju, juo veikiau nyksta senieji mano manymai. Man pradeda rodytis keistu tas, kad draugijos išnaudotojai turėjo vikrumą įkalt mums į galvą, kad mums yra naudinga nekludyt jų prievartos ir jų neteisybių. Nuo to laiko, kaip aš susipažinau su anglų nuomonėmis, aš nuolatos savęs klausiu: ar ištikro pilietiška karė yra blogiau už verguvel? Kas mane žudo, tai tas marlinimas, tas apkvailinimas, ta niekšystė, tas lėtas ardyimas, platus ir amžinas, pagimdomas despotizmo, naikinančio žmones. Jeigu pilietiška karė net ir daugiau padarytų blėdies, negu tas lėtas naikinimas, tai, nors ta blėdis būtų laikinė, ji pajudintų žmonių dvasią ir duotų jai reikalingą tvirtumą pernešimui tos laikinės blėdies. Niekados žmonės nėra teip stiprus, teip guodojami ir teip laimingi, kaip po bruzdėjimų, pilietiškos karės iššauktų. Korsikiečiai išrodo visai kitais žmonėmis nuo to laiko, kada meilė prie laisvės į jų rankas įdėjo ginklą. Jeigu, užsidegus bruzdėjimams, ir ne visados piliečiai pasidaro geresniais, tai, nors, pasididina apšvietimas, užgema talentai ir dvasia įgauna žinomą aukštumą...»

Gerų norų pilietis gali tiesingai pakelt pilietišką karę todėl, kad yra tyronai, t.y. činovnikai, norinti turēt valdžią, kuri negali ir neturi niekam daugiau priklausyt, kaip tik įstatymams. Amžinai žiūrėti į pilietišką karę, kaip į neteisingą, paliept piliečiams per amžius nusilenkt prieš prievartą, o ne žadint juos nuverst ją su spēka, tai reiškia — skelbti nuomones kuo labiaus priešingas dorai ir visuotinai gerovei. Žmonės, kurie nenori priešintis viduriniam savo priešui, savo tyronams, visados neišvengtinai pasiliks verguvelj. Jeigu tik tvirtesniojo teisė neparokuojama už šventą, ir jeigu žmonių tarpe yra koki nors doros ir išminties pamatai, tai teisybė pavelija pavartoti ginklą, kad pasipriešint tam, kurs vartoja prievartą, peržengia įstatymą arba naudojasi juo užgrobitimui savvališkos valdžios.»

Mes galėtume be pabaigos padaugint išrašas iš tos įdomios knygos — bet kam tas? Jeigu viskas, ką mes pasakėme, buvo perskaityta su atyda, tai negali būt tame jokios abejonės, kad skaitytojas suprato mūsų nuomones. Jis suprato, kad «pradėti nepkęst savvališkos valdžios, — reiškia pradėti mylēt laisvę ir įstatymą», — jeigu jis tą supranta, tai mūsų tikslas atsiektas.

Piliečiui drangijos reikalai — yra reikalais jojo paties, nes, jeigu draugija kenčia, tai kenčia ir kiekvienas jos narys; jeigu kenčia koks nors narys, tai kenčia ir visa draugija. Tas, kuris remiasi ant tų žodžių, mokės numirti, kada to pareikalau tėvynė, t.y. laisvė, lygybė ir teisė.

Pas pilietį neturi būt šaltumo dvasios — tos silpnybės, apie kurią pasakė Kantas, kad ji yra panaši į tamsiąją naktį, kurioj užgema kitos silpnybės ir prasižengimai.

Bet jeigu piliečiui apgint tėvynę yra šventa pareiga, — tai teip pat šventa piliečio pareiga yra guodot laisvę kitų žmonių. Piliečiai žino, kas yra laisvė, — jie moka branginti ją ne tik pas

*) Suprask: revoliucija.

save namie, bet ir už savo rubežių. Ot, kodėl laisvų piliečių viešpatystė užpuolamoji karė, žinoma, prasmėj politišką, kuri stengiasi kitas tautas užkariauti, — yra negalima.

Jis myli savo laisvę, jis pasirengęs jeigu reikia, apgindamas ją numirt, bet jis guodoja teipgi laisvę kiekvienos kitos tautos. Tas reikia atmint, nes nieko nėra teip priešingo laisvei, kaip karė, apskelbta užkariavimui, atėmimui žemės arba ėmimui mokesčių. Prancūzijos respublika pradžioj savo iškilmingai apskelbė: kad jos armija niekad nebūna pavartota užkariavimui laisvų žmonių, — ir, ištikrųjų, nė viena Prancūzijos respublikų nevedė karių užkariavimui civilizotų tautų ir niekas nėra tarpe žmonių tokiais karštais apginėjais ramumo, kaip tikri respublikonai, nes jie kiekvieną guodoja kaipo žmogų ir pilietį, t. y. jojo laisvę, jojo lygybę ir jojo teises.

Tokiū būdu, teisinga vidurinė tvarka, paremta ant laisvės ir lygybės, priveda ne tik prie vidurinio ramumo, bet ir prie ramumo viršutinio. Laisvų valstybių piliečiai nekariauja vienas su kitu, bet tveria sąjungas, nes jie žino, kame yra tikslas kiekvienos žmonių draugijos; jeigu jie rūpinasi savo bendraja laime, tai, suprantama, jie ne tik niekam negali periskadyt prie to tikslo žengimą, bet jie turi gelbėt ir kitoms tautoms iškovot tokį pat surėdymą, kokį jie įvedė pas save.

Da kalba, kad reikia mylėt tokią tėvynę, kokia ji yra, ne perkratant, ar ji gera, ar bloga.

Už ką gi ją mylėt, jeigu ji yra prasta, paklausime mes? Juk ją galima ir reikia pagerint. Be to, mes prirodėme, kad ten, kur nėra laisvės ir lygybės, kur nėra piliečių, darančių įstatymus vardan žmonių patvaldybės, — ten nėra tėvynės. Kas netiki, tegu paklauso tojo paties Mablį, kuris kitame savo veikale kalba:

«Mums sako, kad reikia guodoti įstatymus ir mylėt tėvynę? Bet, jeigu įstatymai melagingi, arba jų aiškinimas savvališkas; jeigu tie įstatymai sutveria čiela klesą išnaudotojų ir atiduoda jų valdžiai visą draugiją; jeigu tie įstatymai sutverti tik silpnam ir nelaimingam ir iduoda į rankas tvirtojo ir piktojo naują ginklą; jeigu tie įstatymai besąžidiškai apleidžia mane tada, kada aš maldauju jų pagelbos, jeigu pavergėjas atranda tuose įstatymuose, vieton teisėjo ir atkeršytojo, tiktai pasislėpimą ir dovanojimą, jeigu jie, vieton užstoti nekaltą, tiktai jį prislėgia, — kaip gi tada galiu aš mylėti panašius įstatymus ir kaip galiu aš patikėti tam, kad priėmusi tokius įstatymus tėvynė yra bendra mūsų motina?»

«Tam, kad paliapt piliečiams guodot įstatymą, reikalinga, kad tas įstatymas būtų švelnus, žmoniškas ir teisingas. Bet įstatymų leidėjai nori priverst mylėt ir guodot įstatymą, kada tas įstatymas užtraukia baimę, vieton to, kad suteikt geradėjystę. Jie padarė iš įstatymo savo jausmų įnagį, savo atkeršijimo, savo savvališkumo. Ačiu tam atsirado aštrūs įstatymai, užgimę laikuose barbarizmo ir tamsybės; iš tos priežasties atsirado kalėjimai, slaptas tyrinėjimas, kančios, politišką ir dvasišką persekiojimą; iš tos priežasties atsirado nesuprantama teisdarystė ir nesuprantama kalba, apverčianti įstatymus į raštą, kurio niekas negali perskaityt. Tuose įstatymuose atrado sau prieangį: ir pinigiski išjieškėjimai, ir atėmimas turto, ir visos liekanos barbariško amžiaus, kurios užtemdina apšvietimą; kada skaitai mūsų įstatymus, tai rodosi, kad juos parašė budeliai.

«Ne, jeigu tie įstatymai viešpatauja tik su baisenybėmis, jeigu jie tveria tik vergus ir gyvena tik ačiu padaromai ant jų baimėi, o ne rišasi laisvų piliečių meile, — tai tokie įstatymai gali būt darbu tiktai budelių ir jie daro tiktai aukas.»

Ot kaip atsako Mablį ant priešankimo mylėt įstatymus, budelių parašytus ir pavėrciančius žmones į vergus. Teip pat atsakysime ir mes tiems farizėjams ir mokytojams, kurie kviečia mus mylėti kiekvieną tėvynę, net ir tą, kuri kenčia panašius įstatymus. Mablį žinojo, kad «žmonių geradarystę galima sutvert, tiktai davus

jiems tikrąją tėvynę. Bet jus niekad nebūsite tos tėvynės, jeigu pirmiausiai nebūsite jai tikros politiškąs konstitucijos; miesto sienos arba šalies plotas nesudaro tėvynės; tik paremta ant teisingų įstatymų konstitucija sutveria tikrą pilietį ir tėvynę.

Laisvi žmonės, pats darydami savo įstatymus, myli juos, kaip myli motina savo kūdikį. Jie ir tie įstatymai yra surišti; jeigu tie įstatymai nuolatos gerinasi, jeigu jie vis daugiau ir daugiau prigelbsti draugiškiems žmogaus palinkimams, jeigu jie aprūpina jojo šventas teises: t. y. laisvę, lygybę ir nepavoju, — tai, suprantama, pilietis niekad tos įstatymų nepermainys.»

Mes stengėmės, kiek galėjome, prirodyt ir padaryti aiškiomis ir visiems reikalingoms tas dideses teises; jas sunku įvykdint, padaryt papročiu ir piliečių ir valdžios. Bet triušas sustabdo tiktai arba negabų, arba šiaudadūšį; žmogui, norinčiam gyventi išmintingai, laisvai ir laimingai, — triušas, kurį prisieina pavartoti igijimui ypatingos ir visuomeniškos gerovės, pasidaro mylimu ir susipratusiųjų darbu, vertu to, kad pašvesti jam visą gyvenimą.

Tos didžiosios teisės yra sunkios įvest į gyvenimą, bet josios pačios aiškiai matomos. Kas daugiau, išskyrus žmonių priešą, atsidrašis tvirtinti, kad teisė prie laisvės ir laimės nereikalinga arba atliekama?

Tik reikalaujantis vergiškos tarnystės despotas gali kėsinties ant tų teisių arba atmet žmonių lygybę. — Laisvi žmonės kovoja su despotais ir, stengdamies sutvert ir apsaugot neliečiamas ir šventas žmogaus ypatos teises, jie sutveria šalį, kur tos teisės pasidaro įstatymu, kurio klauso visi ir kiekvienas.

Tokia šalis palieka tėvynę, kurią gint ir mylėt piliečiui yra prigimtas ir reikaligas dalykas teip, kaip motinai yra prigimta ir reikalinga apsauga ir meilė savo kūdikio.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Jungt. Valstybes apskelbė atvirą karę prieš anarchistus, o ištikrųjų tik prieš ateivius. Kovo 3 d. vaisbos ir darbo sekretorius, Strauss išleido įsakymą į visus immigrantų komisjonierius ir inspektorius, kad Amerika būtų apvalyta nuo svetimišalių anarchistų. Miestų policija ir detektyvai arba šnipai turi aniams pagelbėt, turi sužinot kiek kur yra anarchistų. Sužinojus ateivius anarchistus, turi areštuot ir jeigu jie nebus išbuvę bent trejus metus, grąžinti atgal į tą šalį iš kur atėję. Nors nurodo, kad anarchistai tai tie, ką nepripažįsta jokios valdžios ir kėsosi žudyt visokius viršininkus, bet abelnai kalbama apie «raudonuosius», taigi ypatingai turės progą policija medžiot ateivius socialistus, kurių plėtojimasis teip baugina buržujus ir jų valdžią. Chicagoj, po pasikėsymo ant policijos viršininko gyvybės, policija jau dirba savo darbus: daug socialistų pavertė į «anarchistus», juos areštuoja ir jų raštus konfiskuoja.

Visi ateiviai visokiais būdais privalo kuosmarkiausia protestuot prieš tokias valdžios užmačias! Amerikos socialistai ir šiaip doresni, teisę ir laisvę mylinti žmonės mums padeda ir padės kovot prieš tokį despotišką barbarišką valdžios pasikėsymą prieš laisvės principus, nuo seniai išgyvenusius šioje šalyje!

Ateiviai! Ne snauskim, netylėkim!

Rusija. Dūmos komisija, tam tyčia paskirta, nutarė, kad M. Kolubiakin ir M. Kosorotov turėtų būt pavartyti iš dūmos sąnarių skaičiaus. Pirmasis — Petėrburgo atstovas, konst. dem., kaltinamas už išdavikišką prakalbą prieš valstybę, sakytą Samaroj 1906 m.; antrasis — socialistas, kaltinamas už prakalbą per rinkimus, sakytą Ufoje. Mat kaip dirba juodoji dūma!

Prusu seimas galutinai priėmė sumanymą atimti ūkes iš lenkų ir įsodinti vokiečius Poznaniuje. Visos valdžios vis kalba apie — nuosavybės šventumą!...

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Konferencija Vilniaus Organizacijos LSDP. Konferencijoj dalyvavo 24 su sprendžiamu balsu ir 3 svečiai. Dienos tvarka liko priimta tokia: 1) Atskaita darbo Vilniaus Organizacijos LSDP, 2) organizacijos darbas, 3) darbas sąjungose, 4) Partijos konferencija, 5) susivienijimas su Rusų S.D.D.P., 6) kultūriškas darbas, 7 finansai, 8) įvairi klausimai, 9) rinkimas miesto komiteto.

Iš atskaitos buvo matyti, kad nuo paskutinės miesto konferencijos, darbas, dėlei stokos darbininkų pradėjo irti, bet su laiku darbas vėl pradėjo gerintis. Dabar Vilniaus organizacija priskaito pas save 241 stipriai susiorganizavusių veiklesnių narių. Jie visi dalyvauja įvairiose organizacijos įstaigose: rajonų, fabriku ir tt. komitetuose. Apart jų Vilniaus organizacija da priskaito pas save apie 700 narių, įtekme gi savo turi ant 2700 darbininkų. Toliau Vilniaus organizacija tur nemaža įtekme ant profesionalinių darbininkų sąjungų: odininkų, kurpių, triko, geležių ir tt. Prie sąjungų priklauso 350 Partijos narių. Kas link organizacijos darbo, tai buvo kalbėta, kad darbą ir toliau reikia platinti ir gilinti, o teipgi atkreipti didesnę atydą ant Vileikos, kur paskutiniu laiku darbas suiro (čia sudegė dvi fabrikos: dalgū ir ufnolių, ir tas suardė darbą). Sąjungų klausime rado reikalingu įkurti profesionalinę mokyklą. Kas link susivienijimo su RSDDP. ir Partijos konferencijos, tai nutarta, kad atstovas Vilniaus organizacijos įneštu ant konferencijos klausimo susivienijimo, o teipogi konferencija iš dirbo direktivas, kurių tur prisilaikyti delegatas Vilniaus organizacijos ant Partijos konferencijos. Kultūros darbe konferencija paveda Vilniaus komitetui išdirbti atsakančią tvarką vedimui to darbo. Finansų klausime buvo užtėmyta, kad nariai labai silpnai apmoka savo mėnesinius mokesčius ir už tai konferencija rado reikalingu atkreipti atydą į tą pusę, nes be pinigų darbas negal eiti pirmyn. Ant galo liko išrinktas naujas Vilniaus komitetas.

Z. A.

«Socialist Party» ir ateivystė. «Kovos» skaitytojai jau žino, kad «Soc. P.» pildomasis komitetas (7 ypatos) atsisakė pildyti tarptautiškojo socialistų susivažiavimo nutarimą apie panaikikimą varžymų emigracijos ir immigracijos (iševystės ir įevystės) dalyke. Pild. K—tas griežtai išstojo ypač priešais «azijiečių» įevystę. Vasario 11 d. perėjo per visuomeninio komiteto (National Com.) referendum šis įnešimas (d—go Algermon Lee, New Yorke valst.): «Kad visuomeninio Pildomojo Komiteto pasiūlymas, jo posėdyje gruodžio 14 ir 16 d. 1907 m., su nurodymais link darbo žmonių emigracijos ir immigracijos ir linkui Stuttgarto rezolucijos apie tą klausimą, būtų nepagirtas».

Už tai balsavo 30 Visuom. Kom. narių, priešais — 20, o 14 narių nebalsavo. Tokiu būdu Socialist Party pripažįsta laisvę ateivystei (nors tas vargiai būtų pripažinta, jeigu visi partijos nariai balsuotų tą klausimą).

— Soc. Party Visuomeninis Komitetas nubalsavo, kad būtų pranešta visų šalių partijoms apie dabartinį Amerikos krizį, kad darbininkai susilaikytų nuo važiavimo į šią šalį, kur užtikis tik bedarbė ir vargą. Pranešimą parašė Morris Hillquit į tarptautišką soc. biurą Belgijoje. Biuras praneš visoms soc. ir darbininkų partijoms, kurios tik jam žinomos. Tą pranešimą talpiname šiame num.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Haywoodo prakalba neduoda kapitalistų valdžiai ramybės. Nedėlio, kovo 1 d. Philadelphijoje Operos name buvo prakalbos, «Mo-yer, Haywood ir Pettibone protesto tarybos» parengtos. Vietinės Socialistų partijos organizacijos sekretorius, Moore, buvo pirmsėdžiu. Kalbėjo Miss Twinning, kurią laikraščiai vadina. Haywoodo «agentu», ir Haywoodas. Neapsakomai karštu ir ilgu delnų plojimu ir šauksmais pasveikino Haywoodą 4 tūkstančiai susirinkusių darbo žmonių. Kalbos buvo gana aštrios kapitalistams ir jų valdininkams bei policijai. Policijantų su forma buvo apie 20, o civiliškiuos rūbuos nežinia kiek. Jiems ne sykį prisiėjo raivytiis nuo teisingų kritikos žodžių. Policijos pristovas («lieutenant») persirėdęs civiliškioms drapanoms sėdėjo tarp žmonių ant pagrindų ir saugojo draugą Moore'ą, ar savo prakalboj neištars kokį «griaunantį» žodį. Haywoodas pasakė, kad girdi ant mūsų sako, kad mes visi kalnakasiai Kolioradoj turime po ginklą: «Aš ir čia su savim turiu ginklą ir jums parodysiu». Policijos galvos tartum dangų pasiekė ir pristovas buvo bežengias griebt Haywoodą, tik šiam išėmus raudoną kalnakasių Federacijos kortelę, anas atšoko, susitraukdamas lyg kirminas.

Pirmsėdžiui Moore'ui perskaičius rezoluciją, kur patremiama Philadelphijos vyresnybė už bedarbių skerdynes ir reikalaujama paliuosuoti 4-ris neva maištininkus, pasodintus į kalėjimą, — visi susirinkusieji karštai plodami ir šūkandami priėmė tą rezoluciją.

Streikininkų areštas. Chicagoj katalikiškoje lenkų spaustuvėje, kurios savininku yra Dynevič, darbininkai nepakeldami skriaudų ir niekinimų, sustreikavo. Į jų vietą savininkas pradėjo imt kitus darbininkus. Pagaliaus nežinia, kas spaustuvėje išardė visus statinius, išbarstė raides. Dynevič liepė visus streikininkus areštuoti; girdi, tardymas parodys, kas kaltas.

Bado myris. — New Yorke pasimirė iš bado Frank Trainor, 73 metų senelis. Du Rusijos ateivius rado sušalusius. Pravardės nežinomos. Daugybė kūdikių miršta iš bado New Yorke ir kitur. Kas suskaitys kiek badas išsmaugė, o kiek da išsmaugst

Streikas Nevadoj baigiasi. Vakarų kalnakasių Federacijos veda-mas Nevados valst. streikas jau baigiasi. Darbininkai nubalsavo nuleist reikalaujamo užmokesčio 50c. ir tik reikalauja 50c. viršaus, negu duoda «Kasyklų Savininkų Draugija».

Jungt. Valstybių kariumenė, kuri jau tris mėnesiai, kaip stovi Goldfielde, saugodama streikininkus, kad nekeltų «maišto», kovo 7 d. apleido Nevadą ir išsinešdino į savo vietą, į Monterey, Kalifornijoje.

Mokytojos reikalauja tokios algos, kokią gauna mokytojai. «Vyrams ir moterims lygus užmokestis už lygų darbą». Toks šauksmas moterų mokytojų Philadelphijoje, priklausančių prie Mokytojų Draugijos («Phil. Teachers' Association»). Toje draugijoje eina dabar savitarpinė karė. Dauguma vyrų priešinasi tai «lygybei».

Telegrafistai vengiasi streikuoti. St. Paul, Minn. Telegrafo kompanija «Northern Pacific» pasisekė numušti savo darbininkams nuo 5 iki 10 dol. ant mėnesio. Telegrafistai nubalsavo streikuoti, jei tas įvyks.

Žada darbo. Philadelphijos majoras ramina bedarbius, kad visiems būsią mieste nuo 1 dienos balandžio; dabar esą blogas, šaltas oras, tai negalima pradėti miesto darbų. Esą tarp 17—18 milijonų dol. paskirta miesto pagerinimams. Apšvietimo (mokyklų) valdyba turint 6 mil. mokyklų statymui, tai vėl būsią darbo.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Naujos kuopos: Oglesby, Ill. Nauja kuopa, užima vietą Springfield, Ohio No. 12.

Kenosha, Wis. Nauja kuopa užima vietą Elizabeth, N.J. No. 58.

«Kovos» No. 9 įsiskverbė klaida: pranešta, kad svarstymas LSS. Sekretoriaus klausime tęsis iki kovo 10 d. turi būti: iki b a l a n d ž i o 10 d.

LSS. sekr. P. Dubickas.

Paliudijimo reikalingumas.

Butų labai geistina įvesti į madą, kad kiekvienas Sąjungos draugas, važiuodamas į kitą miestą paimtų ženklą — paliudijimą nuo savo kuopos. Tad jam nebutų kliuties, atėjus prie kitos kuopos; kuopa jam tuojaus galėtų paduoti draugišką ranką; nereikėtų rašinėti ir tuom gaišinti laiką, o ir tai da tankiai be gerų pasekmių. Tokiu budu butų galima išsisaugoti nuo kokio juodašimčio arba šnipa, kurių dabar atsiranda vis daugiau ir daugiau. Nors šnipai negali daug padaryti blėdies čionai, Amerikoj, bet butų galima atsargiau apsieiti su tokiu «draugu». Dabar kartais pasitaiko, kad tokis ir tokis iš ten ir ten atvažiuojes, tai dėl persitikrinimo turi rašyti kuopos sekretoriui, ar tokis žmogus tikrai yra tas pats: Iš to pasidaro keblumas, kartais keleivis tai sužinojės palaiko už persekiojimą ir užgavimą jo ypatos. O kaip įvyksim šitą paliudijimų tvarką, tai bus tie keblumai pašalinti.

Kuopos, o ypač jų sekretoriai turėtų atkreipti atydą į tai, o jūs, draugai, persikilnodami, duokite žinoti vietiniam sekretoriui, kuris jums išduos paliudijimą. O jeigu važiuotų kur koks išgama, šnipas, tai draugai, sužinoję, kur jisai apsisistos, tuoj privalo rašyti laišką su persergėjimu. Teip darant nebus vietos tarpe mūsų tokiems juodašimčiams. Jeigu negalima sužinot, kur toks žmogus apsisistos, tai tuoj reikia parašyti į «Kovą» su pasarga.

M. Rasimas.

Dėlei mano atsišaukimo užimt LSS. sekretoriaus vietą.

Kodėl jis pavadintas m a n o atsišaukimu, o ne įnešimu 45-os kuopos? 45-ta kuopa rado jį naudingą ir nutarė, o ne sutiko pasiųst P. Kom., kad jis (P.K.) radęs jį praktišku leistų per referendum'ą ne kaip mano kandidatūrą, bet kaip ekonomiškąjį klausimą Sąjungos finansų. Originale rodos viskas išdėstyta ir be to P. Kom. paaiškinta, bet nežiūrint į tą, išstumta mano ypata, kai po pigesnis kandidatas, jieškantis tos vietos. Kodėl tam apsvartymui duodama tik 10–11 dienų (nuo 1-os lig 10-tai d. kovo), kad

rinkimas atidėtas lig IV susivažiavimo? Čion ar tik ne ignoravimas?*)

Pagal pastatytas sąlygas, pats per save kyla klausimas, ar galima bus atlikt sekretoriaus užduotį, gyvenant kitur, o ne ten, kur «Kova» išeina. Manau, kad galima. Tiesa, prisieis administratorių apsunkint apyskaitomis redakcijos įplaukimų ir išleidimų, nors tas bus kvituojama pagal «naująją tvarką» sekretoriaus.

Daugiau priežasčių nematyt. Gal prižiūrėjimas redakcijos ir kontrolė administracijos? Bet tas galima pavest vietinei kuopai. Gal apmokėjime mažesniųjų, kasdieninių išlaidų redakcijos, bet tad sekretorius gal savo pinigų į \$50–100 pasiųst administratoriui, o administratorius gali vėliau savaite priduoat atskaitą; administratorium, juk renkama sąžiniška ir užsitikima ypata. Sekretoriui gi lieka visas darbas, kaip lig šiol: susinešimai, finansų pakvitavimas, krivulės Pild. ir Veik. komitetų, referendum'ai ir tt. Gal yra ir kitos priežastys reikalaujančios b ū t i n o buvimo ten sekretoriaus, bet tada klausimas kyla: ką veikia administratorius? Ar jau tik «K.» išsiuntinėja ir apgarsinimus priiminėja?

Dėlei to drg. J. Baltrušaitis straipsnyje «Kaip mėš rengiamės prie susivažiavimų» abejoja, kad sekretorius negalės atlikt savo užduotį, neapsunkinant kitų viršininkų ir jau todėl negalima rinkti viršininkų. Tas tiesa. Bet kodėl negalima rinkti visus viršininkus, o ne tik sekretorių ir administratorių, kadangi ant naujo pamato stojantis sekretorius apsunkina tik administratorių nekludant kitus viršininkus ir «naująją tvarką». J.B. vadina tą tuščiu darbu, jei nebus parodytos visos pusės to darbo, kas yra tiesa, bet dėl stokos vietos (!) nepaaiškina tas puses, tad tvirtinimas, kad sekretorius negal atlikt užduotį kitur gyvendamas ir yra tuščiu, kadangi vis išrodo galimu.

Aš apsiėmiau todėl, kad ar šiaip ar teip tas dalykas išsiaiškintų ir neatsišaukia tuojaus perėjus per referendum'ą protokolui III susivažiavimo, todėl, kad tada būt reikšę griaut «naująją tvarką». Pripažindamas «naująją» tvarką tobulesne už «senąją» reikia laukt, tai yra — duot laikas nutykt audrai dėl tos tvarkos kilusiai ir įeit jai pačiai į normą. Dabar gi laikas prašalint neužsigandinimą kilusį po III susivažiavimo, jei tik jis galima prašalint. Todėl išlygose pastačiau, kad P.K. leistų per referendum'ą prieš susivažiavimą, tai yra, kad draugai svarstytu, o ne teip, kaip III susivažiavimo nutarimai buvo priimti tik todėl, kad kitas nebuvo galima, kaip tik priimt. Už tad tas referendumas vadinamas «vėjiniu». Tad svarstykite, draugai.

Su social. meile

Passaic, N.J.

P. Norkus.

VI Rajono V konferencija.

Buvo atlaikyta vasario 23 d. Mt. Carmel, Pa. Deleгатų suvažiavo: 3 nuo 10-os kp., 4 nuo 15 kp., 10 nuo 28 kp., 7 nuo 46 kp., 1 nuo 80 kp. ir 5 iš Shaft, Pa. — išviso 27.

Konf. pirmsėdžiu išrinkta Antonov, sekretorium M. Kapočiūtė.

N u t a r i m a i:

1. Nutarta atspauzdinti 10,000 agitatyviškų lapelių. Suredauoti pavesta: Antonovui, Ramanauckui ir Rudiminui.
2. Į Veikiamąjį Komitetą išrinktas drg. Antonov.
3. Draugai, nepripažįstanti socializmo principų, turi būt išbrauti iš Sąjungos narių skaičiaus.
4. Kuopos savo susirinkimuose privalo rūpintis nagrinėjimu politiškos ekonomijos.
5. Švęsti 1 gegužės ir parengti demonstraciją prisidėjus prie

*) Žr. Sąjungos sekr. pranešimus.

anglų socialistų. Parūpint lietuvi kalbėtoją. Vieta paskirta Pottsville, Pa.

6. Delegatų į būsimą LSSA. susivažiavimą nuo rajono išrinkta Antonov.

7. Kuopos, išgalinčios, turi parengt lošimus teatrų, padidinti rajono išdo.

8. Organizatorium išrinkta J. Ramanauckas, sekretorium A. Aponikas, kasierium V. Ralčiūnas, knygium J. Overaitis.

9. Sekanti konferencija bus pabaigoje gegužio, 1908 m. Girardvillėj, Pa.

Pirmsėdis A. Antonov, sekretorius Magdalena Kapočiūtė.

I-mo Rajono VI konferencija.

Konferencija buvo vasario 9 d. Union City, Conn. Delegatų buvo išviso 21. Konferencijos vedėju išrinkta J.S. Pruselaitis, J.J. Gerdauskas — sekretorium. — Kad daug vietos neužimti organe, nutarta vien tik lypstančius Sąjungą nutarimus talpinti.

1. Nutarta paduoti į organą apsvarstyti, ar gali antra kuopa tvertis tam mieste, kur jau viena gyvuoja?

2. Išreikšta simpatija 5 kuopai New Britain, Conn., kurią be pamato apšmeižė J. Šliupas savo knygutėje «Lietuviai, ar gerai keliais einam priekyn?» ir Pensylvanijos aplinkinė sakydamas prakalbas. Nutarta, kad pareikalaut viešai atšaukimo ar faktiškų nurodymų (tai paremta 10 balsų; kad paduotų į teismą — 8 balsai).

3. Nutarta, kad ypatai, reikalaujant ir manant nurodyti kuopos LSS. anti-socijalistišką (turbūt nesocijalistiškumą? Red.) viešose diskusijose, kuopa turi stoti ant diskusijų, bet su išlyga, kad to reikalaujantis iškalno apmokėtų lėšas susirinkimo, tik pasirodžius reikalaujo teisybei, pašaukta kuopa turi apmokėti kaštus.

4. Nutarta pareikalaut nuo Sąjungos administracijos, kad viešai praneštų apie reikalingumą preso pašaliniam darbams ir ar daug pinigų tam trūksta.

5. Nutarta sekančią konferenciją laikyti New Haven, Conn.

Sekantis Rajono komitetas išrinkta metams: Organizatorium Jonas J. Gerdauskas iš New Britain, Conn.; raštininku A. Daukšitė iš New Haven, Conn.; kasierium Jonas Kazlauskas iš New Haven, Conn. Narys į Veikiamąjį Komitetą išrinkta K. Liutkus, 71 Pine St., Meriden, Conn.

Konferencijos pirms. J.S. Pruselaitis, sekr. J.J. Gerdauskas.

Prie musu konstitucijos.

52 kp. LSS. Prop. Kolegija gvildeno 5 num. «Kovos» LSS. konstituciją ir atrado ne praktiškais šiuos klausimus.

Straipsnis V. Kuopos komitetas — pasakyta — renkamas vieniems metams. Męs tariame, kad būtų renkamas tik šešiams mėnesiams.

Straipsnis XII. (Rajono konferencijos). Yra pasakyta: Konferencijos yra daromos kas tris mėnesiai. Svarbiam reikalui esant, gali būt konferencija sušaukta per rajono referendum'ą.

Męs tariame, kad negalima laukt pereinant referendumo, kur ilgą laiką užtruktų ir kad referendumas šiame dalyke būtų panaikintas. Tik per pasikalbėjimą rajono komiteto galima šaukt konferenciją. Tam pačiam **Straipsnyj paragr. 3-čiam:** Rajono komitetas renkasi vieniems metams. Kad teip, tai ar rajonas apmokės rajono k-tui lėšas kelionės į konferencijas? Jei ne, tai turėtų būt su-

trumpintas tarnystos laikas.

52 kp. LSS. Prop. Kol. rašt. P. Sinkus.

Męs, 19-ta kuopa LSS., Brooklyne, N.Y. savo susirinkime vasario 8 d. perkratinėjome naująją konstituciją; atradome šiuos patėmijimus: **Straipsnis II.** Kuopos. Par. 1) «Lietuvių Socialistų Sąjunga susideda iš kuopų ir pavienių sąnarių». Kilo klausimas: ar gali pavieniai nariai būti ten, kur yra kuopa? Apsvarščius tą dalyką išrandame, kad negali. Tokis draugas, kartais ne tik nėra draugų, bet priešų, kuris gali kenkti daug vietinei kuopai, o ir Sąjungai. Dėlto, męs pridėdame prie šio I-mo paragrafo, sekančią pasargą: «Pavieniai sąnariai negali būti tenai, kur yra kuopa».

Par. 2) Pasargoj: «Ypatos, užimančios valdiškas vietas, gautas nuo kitų politišku, nesocijalistiškų partijų (pridedam) ir prisidedančios prie agitacijos priešingų mums partijų laike rinkimų — negal būt sąnariais».

Straipsnis VI. Protokolų sekr. Redakcijai priduoti adrisus sąnarių, prenumeruojančių organą, turėtų finansų sekr. Nes fin. sekretoriui daug parankiau, priimant mėnesinę duoklę, paima ir prenumeratą ir adrisus, ką sykiu su mėnesinėms ir pasiunčia. Tokiu būdu męs atrandame, kad šitas punktas: «Redakcijai pridoda adrisus sąnarių, prenumeruojančių organą» — būtų perkeltas į priedermes fin. sekr.

Prie prot. sekr. pridėdam: «Visos finansiškos išlaidos turi eiti per protokolų sekretorių».

Finansų sekr.: «Kas mėnuo išduoda kuopai įplaukimų ir išleidimų raportą» (pridedam): raštiškai, kuri perduoda protokolų sekretoriui, patalpinti į protokolą?

Straipsnis VIII. Patikrinamoji komisija. «Jos uždavinys — peržiūrėti ir patikrinti finansų sekr. išdiniuko ir literatūros agento knygas», (pridedam) sulyginti su protokolų knyga ir išduoti raštišką raportą kuopos susirinkimui».

Straipsnyj XIV. Paragr. 4. Pataisome: Netekus bent vieno draugo iš veikiančiųjų centre (redaktorius, administratorius, sekretorius), veikiamasis kom. su žinia pildomojo kom., turi ūmu laiku pastatyti laikinį veikėją iki išrenkant naują. (Būdas rinkimų geras toks, koks patalpintas tam patim paragrafe).

Paragr. 5. Lėšas susivažiavimo veikiamojo komiteto, atmoka rajonai. (Čia pataisymas. Nėsa sąjungos išdas ir teip silpnas).

Kiti straipsniai buvo vienbalsiai priimti. Nutarta, kad šie pataisymai būtų patalpinti «Kovoje».

19-tos kuopos LSS. sekr. A. Unguraitis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po pieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

Shenandoah, Pa. Kunigas Juodišius 10 vasario, iš sakyklos ant visos bažnyčios labai iškoliojo socialistus, kuriuos jis nevadino socialistais, ale «laisvės jieškotojai» ir sėjikais

kukalių kviečiuose. «Mums nereikia, girdi, didelių organizacijų arba susivienijimų, garbinkim Dievą ir pildykim jo ir bažnyčios prisakymus, o bus rojus ant žemės». (Žmonės supranta apie kunigų rojų ant žemės). Toliau jis sakė, kad jeigu Dievas norėtų, tai visus kukalius išnaikintų. Bet, ėšą, «raujant vieną kukalį, gali išrauti dešimtį kviečių». Taigi jau ir didžiausi mus priešai bijosi kukalius [socialistus] rauti, kad dešimtį kviečių (savo avelių) neišrautų. Mat kokią galybę mes turim, kad išnaikinus vieną mūs, gali į tą vietą dešimtį įvykdyti. Bet ar jie nerauja? Toliau nurodė, kad tie «laisvės jėškotojai» einą prie žmonių su gražiais žodžiais, saką jiems kad kapitalistai juos plėšia ir kunigai kerpa (bet neparodė kunigas jokio ženklų, kad tai neteisybė); jie siulą žmonėms visur blogus raštus, kur aprašo koks raštininkpalakis kų kunigas išsitarė per pamokslą. Čia Juod. visu smarkumu suriko: «Gali pabučiuoti biesui pasikėlęs po uodega su savo tokiais raštais!»

Žmonės, prie to nepripratę, didei pasipiktino tokiu pamokslu.

Beveik Socialistė.

Cleveland, Ohio. Mūsų LSS. kuopa lyg šiam laikui mažai kų veikė, ilsėjosi lyg po rugpiutei, vienok dabar pradeda apsireikšti gyvastis ir, turime viltį, kad ateityje visai atgis.

Ig. Lapinskas.

Wilkes Barre, Pa. Vasario 16 d. vienas lietuvis, iš Kauono apygardos, gėrė aludėį lig pusiaunakčiui, norėjo kitus su

TRYLIKOS METŲ REVOLIUCIJONIERIUS PASMERKTAS MYRIOP!

Tikras atsitikimas Rygoje.

Pagal Estrup'ą parašė *Ig. Kudlauskas.*

AU treči metai užstojo nuo to laiko, kada Rusijoje nuvarginti žmonės po miestus ir miestelius karštai šukavo: «Svoboda! Svoboda!» (laisvė, laisvė). Tai buvo 17-ta diena spalio (s. st.) 1905 metų, kada caras išleido savo prigavingą manifestą... Neilgai tęsėsi tie laisvės šukavimai, neilgai džiaugėsi žmonės anaja popierine laisve...

Kaip jinai atėjo netikėtai, taip netikėtai ir vėl nugrimzdė žmonių kraujuose ir lavonų tarpe ant barikadų.

Viskas pranyko, viskas nutilo, tyka visur, nebegirdėt žodžių: «svoboda», nebeamatyt tukstantinių žmonių minių, nebegirdėt garsių oratorių kalbų — tyka visur. Dabar persimainė laisvės šukavimai ant rusų ir gergždžiančių caro šunų rėkavimų: «Stoj! Ruki v'verh!» ir tt. Praėjo anie laikai ir dingo užmarštyj, bet anas reginys, kurį aš tuomet regėjau, neišnyks niekad iš mano atminties!

peiliu išpiauti, bet negavęs progos, parėjo į savo kvaterą ir pasikorė po abrusu. — 21 diena vasario Stantonio kasykloj darbininkams einant į darbą beleidžiant po žeme, krito didelis ledo šmotas ant «kėties» ir užmušė 3 žmones (2 lietuviu, anglą), o 8 sužeidė mirtinai. Tai tokios kapitalistų tvarkos aukos. Į mūs miestą tegu nieks nevažiuoja darbo jėškot, nes jau sunku jį gaut.

Pilyps iš Kanapių.

Waukegan, Ill. Darbai čia eina nepergerai. Dirbtuvių yra bent kelios, bet silpnai jose dirba. Daug darbininkų yra be darbo ir vargsta. Lietuvių yra keletas šimtų. Laikraščius visai mažai kas skaito. Girdi, kada skaitysi, kad nēr laiko. Iš kur bus laikas, kad karčiamos rupi. Yra 3 draugystės: Juozapo, Baltramiejaus ir «Laisvės Mylėtojų». Šioji mūsų guodotinam klebonui baisiai, turbut, kenkia, kad per pamokslus vis ją keikia. Mūs, girdi, tie «meškaskuriai» kų išsimanė, atsiskyrė nuo bažnyčios šventos, jiems nereikia bažnyčios nē kunigo ir tt.

Al. Paukštis.

New York City. Kovo 3 d. atsibuvo iš eilės 4 posėdis bedarbių tarybos (konferencijos). Šiame posėdyj išskyrus vieno svarbaus dalyko permainymą, beveik nieko naudingo nenuveikta. Kaip buvo pranešta, kad «bedarbių» demonstracija atsibus 7 d. kovo, tai šitame posėdyj tapo demonstracija nukelta ant 28 d. kovo (2 val po piet). Kaip jau žinoma, ši konferencija susideda iš įvairių unijų. Kuo ne visi «unijų»

Tas buvo «šventoj» Rusijoje, aname žydinčiame kulturiame mieste — Rygoj. Aš su savo pačia ir motina važiauvau Matviejevka gatve, — tai buvo apie 11-ta valanda dieną, — netoli Suvorovo gatvės, mēs pavijom didelį burį dragunų, kurie varėsi, iš visų pusių apsupę, mažą, apie 13 metų, vaikiuką ir tokių—jau mergytę. Iš šalių ir paskui grudosi didelis burys publikos — vyrų, moterų ir mažų vaikų; daugeliui jų ašaros riedėjo per veidus ir girdėjosi tykus negando balsas:

— Viešpatie, kuo tie kudikėliai kalti...

Už valandėlės aš persitikrinau, jog anie vaikučiai karės lauko teismo pasmerkti sušaudymui už politiškus nusikaltimus. Išgirdę mēs tokį nekaltų kudikėlių padėjimą apsiplėm ašaroms ir verkėm, kaip maži vaikai. Anų prasikaltėlių motina rėkė ne savu balsu, puldinėjo ant žemės ir alpo, ir kartas nuo karto bandė prieti prie savo kudikių, bet kas sykis likosi dragunų nagai komis ir kojomis atmušta atgal.

Teip elgėsi narsiejie Rusijos dragunai, kurių širdys pripratę prie kraujo ir ašarų nekaltų žmonių, taip elgėsi su anais beginkliais kudikiais ir silpna, alpstančia iš gailėsčio jų motina. Bet kodėl jie karė nebuvo tokie narsūs? Kodėl jų kruvina širdis neištūrėjo prieš ginkluotus japonus?... Toliau aš savo pačiai ir motinai liepiau važiuoti į mūs paskirtą vietą, o aš nusprendžiau eiti sykiu su ana regykla iki tai vietai,

delegatai pranešė, kad negalį suspėti suorganizuoti demonstraciją atsakančiai, esąs per trumpas laikas. Socialistai delegatai nurodinėjo, kaip nesąmoniškas būtų tas perkėlimas, bet kad unijistų buvo daugiau, tai ir balsais persvėrė, ir paliko 28 d. kovo. Tapo išrinkta komisija, kurios uždavinys pritraukti da neprisidėjusias prie tarybos kuopas. Nukelta demonstracija gal bus pasekmingesnė, žmonės supras geriaus išdirbtus tarybos plenus; bet iš antros pusės: kelintas mėnuo daugybė žmonių be darbo, be pastogės, neturi ką valgyti, tie trokšta kuogreičiausiai surengti demonstraciją, sunėsti savo spēkas ir pareikalauti darbo ir tt. Ties perkėlimas demonstracijos visai negeistas, ir žiuri į šią «bedarbių aprūpinimo» konferenciją, kaip į mažai veikiančią. Nors padėjimas visai blogas, bet nereikia nūstot vilties ir 28 d. kovo susirinkti ir mums visiems lietuviams į «Union Square» parką.

J. M. Daniėlius.

East St. Louis, Ill. Naujienos prastos. Darbai silpnai eina. Daugybė žmonių be darbo, o kurie dirba, tai turi teip dirbti, kad butumei geru savo sveikatos mušiku: kad įtiktumei kapitalistui, kad nepavarytų iš darbo. O da daugelį matau mūsų žmonių nesuprantančių, ką galvas savo guldo už kapitalistų gerovę, nesupranta savo vargų, nemato, kaip kapitalistai ardo jų gyvenimą, — daugelis ženotų turi, palikę savo mylimas moteris ir vaikelius, važiuot į tolimas šalis jieskoti uždarbio, savo šeimynai duonos kėsnio.

Zidorius Milius.

Westville, Ill. Čia pusėtinai skaitlius lietuvių darbininkų gyvena. Visi dirba anglių kasyklose — kitokių išdirbysčių beveik nėra. Darbininkai neaukštai stovi apšvietime, ne pergeriausiai supranta savo reikalus. Labai pripratę prie karčiamų, negali be baltakės perleisti mažiausios valandėlės.

kur bus atliktas tas nekaltų kudikių kraujo praliejimas. Aš nuėjau. Kaip tik pasibaigė Matviejevskas gatvė, aš išvydau didelį plečių; priešais buvo didelės kapinės, toliau buvo matyt didelis penkių aukštų namas, aplink aptvertas geležine aukšta tvora; maži langai apkalti geležimis, rodos, kad tai namas, kur uždaro baisiausias žvėris ar velnius, bet dažinojau, jog tai kalėjimas, kuriame baisiausias kančias kenčia politikos nusikaltėliai ir visi teisybės jieskanti žmonės — jis vadinasi «Nauja Siberija».

Netoli to namo sustojo dragunai, nuvarė publiką tolyn, pririšo tuodu kudikiu prie stulpų ir, atsitraukę kelias dešimtis žmknsnių atgal, sustojo į eilę; tada du kareiviai privedė aną moteriškę prie savo vaikų ir liepė atsisveikinti... Čia negalima apsaityti, kas dėjosi su iš gailėsčio mirštančia moteriške... Sunus, atsigrėžęs į ją tarė:

— Neverk, manō maloninga matušėle: aš einu pas savo mylimą tėvelį, su kuriuo greit jau pasimatysiu...

Tuo tarpu kareiviai nunešė į šalį moteriškę ir priėję

Reikia priminti ir mūsų pačių draugus, pavadinant, susipratusius ir tie negali atprasti nuo karčiamų. Susitvėrė LSS. kuopa, pabujojo vieną mėnesį, buvo jau įsirašiusių netoli 50, o dabar teliko apie 15 draugų. Žinoma, daugelis išvažiavo kitur, bet žinau vieną draugą, kuris atsakė už tai, kad kuopa nepritarė jo užmanimui: protestuoti prieš tuos korespondentus, kurie išdrįso daktarą J. Šliupą sukritikuoti... Mat yra tokių, ką negali atskirti ypatų nuo idėjų!

J. Dumbris.

Brighton, Mass. Kaip visur, teip ir pas mus apsilankė ta neprašyta viešnia, bedarbė. Nors dirbtuvių pas mus ne daug tėra, ale ir tos pačios gana silpnai eina, dirba sutrumpintą laiką. Iš kitur atvažiavus nēr nė mislies darbo gauti. Lietuvių mūsų miestely skaitos apie 500. Pirmžengystė ne kaip toli nužengusi. Yra pašelpinė draugija šv. Jurgio (60 sąn.) ir LSS. 67 kp. (18 sąn.). Laikraščių pareina apie 40 egz.; daugiausia «Kova».

Jonas Kugis.

Montreal, Canada. Darbai ir Kanadoj eina prastai. Pri buvusiam žmogui darbo negalima gaut. Darbai visi aut žemės; po žeme mūsų mieste nėra. Vargstančių žmonių bedarbių minios vaikščioja po gatves. Nepasibaigia jų vargas, skurdas, dejavimas, neišklauso nė dievas, nė niekas...

F. Breskus.

Baltimore, Md. Vietinė 14-ta kuopa LSS. savo pusmėnesiniame susirinkime vasario 16 d. tarp kito ko apkalbėjo apie sušelpimą drg. I. Jomanto, kuris ištrukęs iš caro budelių, atkeliavo į šitą vadinamą «laisvės» šalį. Perskaitę straipsnį 7 kuopos apie drg. Jomantą, visi mielai sutikom sušelpit tą priu nusikaltėlių, užrišo jiems akis. Anas vaikiukas trenkė nuo veido uždangalą ir kaip didvyris suriko rusėiu balsu:

— Teisingi žmonės visados tiesiai žiuri mirčiai į akis...

Ir ramiai žiūrėjo į eiles kareivių besitaikstančių šauti. Bet kitiškai dėjosi su mergaite: ta mėtėsi, draskėsi ir klykė, pakol pasveikino paskutinis šaltas atsidusėjimas. Už valandėlės sumušė barabaną, pasigirdo aficeriaus šėtoniškas balsas: «Pli!», trinktelėjo šuviai, išsivertė dumai ir nusilenkė žemyn kudikių galvos.

Dangus apsiblausė, saulė pasislėpė už debesų, rodos nenorėdama matyt tos liudnos valandos. Žmonės išsiskirstė su ašaroms ant veidų ir su prislėgtu prakeiksmu:

— Šėtonai, kraugeriai! Kankinkit mus — ates laikas, kada jums reiks išduoti baisią rokundą!...

Teip pabaigė savo gyvenimą anie nekalti kudikėliai nežinodami patys, už ką, nepažinę da pasaulės surėdymo.

Teip miršta daugybė kitų nieku nekaltų žmonių.

nelaimingą draugą, kuris dėl mus visų nesigailejo savo sveikatos ir gyvasties. Suaukavom \$ 2.27 ir pasiuntėm 7 kuopos sekretoriui K. Vaivodai, kad perduotų minėtam draugui. Norint tai maža auka, bet visgi turės nors ant kėsnio duonos... Draugai ir draugės, neapleiskime mūsų tą draugą ir šelpkime kiek kas išgali.

J. Bulota.

IŠ SVEICARIJOS. Expropriacijos pasekmės. Lietuvių kolonija išpalengvo didinasi; beveik vieni studentai. Dabar pabėgėliams čia sunku gyvent. Berne (vyriausias miestas) be paso negalima gyvent. Tas pats ir kituose miestuose. Viename tik («kunigų sostapylyje») Freiburge policija ne teip biauri.

Šveicarijos buržuazija duksta po nenusisekusios ekspropriacijos Lausanne'oje (Lozanoje), kurią darė rusai anarchistai ir maksimalistai, šnipu vadovaujami. Šnipų policija paleido, bet kiti (ar 11 žmonių) sėdi. Pasirodo, šnipas buvęs Lausanne'os s-d. kuopos sekretorius; mokėjo, biaurybė, prisigretint prie kuopos, sužinodavo revoliucionierių adresus, duodavo važiuojantiems į Rusiją pasportus, o paskui telegrama pranešdavo apie juos į Rusijos slaptąją agentūrą.

Buržuajai teip įduko, kad ėmė reikalauti nuo savo policijos «veiklumo», vadinasi, kad ši be atsižūrėjimo grūstų, kas po ranka pakliuva, iš Šveicarijos teritorijos; ne tiktai konservatoriai ir atžagareiviai, bet ir «frei-sinnige» (laisvamaniai) rašo beveik kasdien savo laikraščiuose purviniausius straipsnius ant rusų; ketina rusus vyt iš universitetų su «geležinėms šluotoms». Ar neklūs tiktai ir mums iš eilės? Ką su biaurybėmis: «pakaustys — tai paskui eik provotis: darodinėk, kad neesi verbliudas!»

IŠ LIETUVOS. Zagarė. (Šiaulių p., Kauno gub.). Seniai praėjo «liuositybių» dienos, bet atbalsiai da ikišiol liko. Vilniaus Teismo Rumas nagrinėjo lapkr. men. žagariečių bylą už riaušes 1905 m.; kaltino daug ypatų, bet į teismą stoji tik 4; visus juos teismas išteisino. Žagariečiai Stefani ir Kučinskas jau greitai bus treji metai, kaip sėdžia kalėjime nuo liepos 1905 m.

Rygos karės teismo pasmerkta myriop draugas Jonas Mitrevičia; jis netapo sušaudytas, kaip buvo rašyta «Kovos» N 1, bet budelis — valdonas gener. guber. Meller Zakomelskis «susimylėjo» ir mirties bausmę permainė ant amžinos katorgos.

Dr.

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ Brooklyn, N.Y. P.Draugelio salėje drg. J.Šukys

skaitė dvi prelekcijas: vasario 13 d. — apie «Prigimtas žmogaus ypatybės», o vasario 20 d. — «Socijalizmo istorija». Vasario 27 d. gvildeno tolimesnę socijalizmo istorijos tąsą drg. Rakauckas. Be to kas ketvergas toj pačioj salėj aiškinama politiškoji ekonomija. Prelekcijas rengia LSS. 19 kp.

¶ Montreal, Canada., šv. Kazimiero draugija vasario 15 d. turėjo balių, kur buvo užkviesta ir kitos trys čia esančios draugijos, tarp tų ir LSS. 84 kp. Tame baliuje buvo ir prakalbos. Pirmsėdis šv. Kazimiero draugijos tarp kito ko kalbėjo apie socialistų Sąjungos darbštumą ir darbininkų vienybę. Kiti kalbėtojai buvo S.Kvietkauskas ir M.Mašnickas.

¶ Spring Valley, Ill. Vasario 22 ir 23 d. buvo LSS. rajono susirinkimas. Subatos vakare buvo prakalbos, o nedėlioje buvo norėta daryt diskusijas, bet nenusisekė.

¶ Cleveland, Ohio. Vasario 23 d. salėje 1911 St. Clair ave. NE. buvo lietuviškos prakalbos; susirinko apie 100 ypatų, tarp tų 3 merginos ir 2 moteriškės. Net vietinis klebonas Alaburda atėjo prakalbų paklausti.

¶ Chicago, Ill. Vasario 16 d. atsibuvo 4-tos kuopos LSS. pasilinksminimo vakaras salėje University Settlement, su sceniškais parodymais, monologais, dainoms ir šokiais.

¶ Oglesby, Ill. Vasario 24 d. atsilankius draugams iš Springfieldo, atsibuvo čia prakalbos. Kalbėjo Klembauskas ir J.Janušas, neseniai atvykęs iš Lietuvos revoliucionierius. Susitvėrė nauja iš 5 draugų LSS. kuopa.

¶ Brighton, Mass. Vasario 22 d. buvo surengtas koncertas 67 kuopos LSS. su prakalbomis. Žmonių prisirinko nemažai, nežiurint, kad buvo ir atkalbinėtojų, kurie bėgiodami po gatves kalbino neit į socialistų mitingą. Revoliucijos naudai surinkta \$ 1.95.

¶ Lawrence, Mass. Liet. Sunų dr-stė kovo 1 d. parengė prakalbas. Kalbėjo Perkunas iš New Yorko, Zubas iš So. Bostono ir A.Ramanauskas. Dainavo bažnytinis choras po vadovystę P.Čiurlenio, grajino marselietų muzikantai po vadovystę F.Stravinsko; deklamavo ir tt.

¶ Minersville, Pa. Vasario 27 d. buvo vestuvės F. Adomaičio su Anele Rušiniute, LSS. kuopos sąnare. Nebuvo kelta didelė puota; sukviesti pažįstami draugai vieton torielkas su doleriais daužyti, sumetė, jaunavedžiams pritarus, 8.40 revoliucijos reikalams (LSDP.).

Rev. Rem. Komiteto apyskaitos.

Įplaukimai.

Šiuomi apskelbiame paskučiausiojo laiko apyskaitas visų aukų, kurios įplaukė į R.R.K. išdą nuo lapkričio mėnesio 1907 m. iki vasario pabaigos 1908 — tai yra per keturių mėnesių laiką [žr. paskutinę apyskaitą «Kovos» 45 N. p.m.].

AUKOS REV. RĒMIMUI.

Iš «Kovos» 43 čio N. liko	\$ 117.02
Iplaukė iki «Kovos» N 6 š.m.	\$ 435.30
Viso iplaukė	\$ 552.32

Pasarga. «Kovos» N 3 buvo pagarsinta klaidingai, tai yra antrą syk tos pačios aukos — \$ 4.58 iš Springfield, Ill. Su toms ir išėjo «Kovos» 6-ame N \$ 556.90. Tuos atėmus ir pasilieka suma \$ 552.32.

AUKOS KANKINIAS.

Iki rugpiūčio 6 d. 1907 m. iplaukė	\$ 15.70
[Tos aukos perduota Kankinių Komitetui, kurio išdininkas ir pakvitavojo «Vien. Liet.» 32-ame N. p.m.]	
Iki spalnio 21 d. 1907 m. iplaukė	\$ 6.50
[Tos ir gi perduotos Kan. Kom. išdan. Žr. «Vien. Liet.» N 49. p.m.]	

Iki vasario pabaigos 1908 m. iplaukė \$ 75.95
Pasarga. «Kovos» N 6 pagarsinta klaidingai: iš vienos pusės ten pridėta ir tie \$ 6.50, kurie jau spalio mėnesy buvo perduoti Kankinių Komitetui, iš antros — «Kovoje» nebuvo, nežinau dabar dėlko, pagarsinti \$ 2.00 iš Chicagos per Činiką. Atimant tuos \$ 6.50 ir pridėdant \$ 2.00, turi «Kovos» 6-am num. būt \$ 75.95.

SUŠELPIMUI BURŽINSKIO IR LIAUGMINO ŠEIMYNŲ.

Nuo gruodžio 31, 07. iki vasario š.m. pabaigos iplaukė viso labo [\$ 44.66

Pasarga. Ir čionai yra įsikverbusi «Kovoje» klaida: 3-ame num. iš Springfield, Ill. yra pakvituota antrą syk \$ 8.75. Tuos atėmus «Kovos» 6-ame num. turi būt ne \$ 53.41, bet \$ 44.66.

Išleidimai.

<i>Rev. aukų:</i> Vasario 7 d. š.m. išsiųsta Europon	\$ 500.00
Iškolektavimai čekių	1.40
Pasiuntimo lešos	1.25
Susirašinėjimai	.50

Viso \$ 503.15

Buvo 552.32

I ši «Kovos» numerį lieka \$ 49.17

Kankiniams: Vasario 28 d. š.m. perduota Kankinių Kom. \$ 75.95

I ši «Kovos» numerį nelieka nieko.

Buržinskiui: Vasario 7 d. š.m. sykiu su rev. aukomis pasiųsta Europon \$ 44.66

I ši «Kovos» numerį nelieka nieko.

Ne vienoj vietoj esant Rev. Rēm. Kom. išdininkui ir sekretoriui labai tankiai pasidaro paimės aukų pagarsinime. Tas paimės da labiau padidina daugelis siuntėjų aukų, siųždami vieni «Kovos» redakcijon, kiti sekretoriui, tretį išdininkui. Jau keletą sykių buvo nurodyta visuomenei, kokis būdas siuntinėjimo aukų yra linkėtinas. Šiuomi dar atkartojame, kad visos aukos revoliucijai, kankiniams ir kitokiems ne į Sąjungą einantiems reikalams, turi būt siunčiamos išimtinai ant vardo R.R.K. sekretoriaus, J.S. Pruselaičio (17 James Str. Waterbury, Conn.). Jeigu ne grynais pinigais siunčiasi, tai krasos «money orderiai», ekspresų «orderiai» ir bankų čekiai turi būt išrašomi ant vardo R.R.K. išdininko, J.O. Širvydo (120-124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.).

Toliaus ir pati komunikacija tarpe komiteto dar netobula. Vienok iki susivažiavimo galima bus darbą užbaigt senuoju metodu. Po susivažiavimo, jeigu dar tuomet bus rašta Rev. Rēm. Komitetą reikalingu palaikyt ilgesniam laikui, nepanaikinus jį, tai prisieis kitoks susinesimų būdas, lengvesnis išsidirbt. Tuomet bus

galima išvengt klaidų, arba bent jų mažiau padaryt negu ikišiolai darėm. Tiesa, kad klaidos vis gi išsitauso ir paskutinis centas susiranda; bet jau iš šalies žiūrint į mūsų klaidas galima numanyt, kaip tas taisinėjimas užduoda daug bereikalingo darbo ir sunkumo, kas būtų išvengiama gerą metodą išsidirbus. Matosi, kad tas vis bus reikalinga. Revoliucijos judėjimas prisieis da mums remt gal ilgus, ilgus metus, ir komitetas vis tiek bus reikalingas, kad ne po mūsų Sąjungos priežiūra, tai kitoks. Esant jau tokiam, neapsimokės naujus tvirt.

J.O. Širvydas.

ŠNIPŲ IR JUODASIMČIŲ KRONIKA.

Exeter Boro, Pa.

Apie naujus metus (08) čionai atėjo į karčiamą [kur aš dirbu] žmogus, kokių 46-8 metų senas, raišiuodamas (šlubuodamas) ir nupasakojo, buk jis yra «grinorius» — neseniai iš Lietuvos atvažiavęs, du mėnesiu gyvenęs Waterbury, Conn., kur dirbęs kokioj ten «šapoju»; priguljis prie «šv. Antano» draugystės; darbams sustojus, atvažiavęs į kietasias anglis (Pennsylv. val.); čia tuojaus gavęs darbą, ir į antrą dieną tapęs sužeistas į koją. Kaip «grinorius», neturįs iš ko maitintis, jis atsišaukęs į minėtą draugystę (Waterb.), kad sušelpų, bet esąs nepilnas sąnarys, tai draugijos pirmininkas atrišęs, kad jei norįs pašelpą gaut, tai tegul grįštąs atgal į Waterburį. Bet jis, vargšu budamas, neturįs pinigų kelionei; taigi dabar vaikščiojās po stubas ir meldžias gerų žmonių pašelpos jo kelionei. — Žinoma, aš ant jo tuo tarpu neatkreipiau jokios atydos, kadangi tai nedyvas, kad žmogus neturi pinigų į Waterburį nuvažiuot dabartiniam krizio laike. Tuosyk karčiamoje nebuvo žmonių, tik vienas mano draugas. Anas paukštis išgirdęs mudu kalbant ir supratęs, kad čia «cicilikai» — nieko daugiau nesakęs, išėjo. Už savaitės laiko, jis vėl čia ateina. Dabar jau nesisakė, kad jis «biednas», bet tuojaus išsiėmęs pinigų saują «užfundijo» man ir sau. Paklausė manęs, ar aš neturiu liuoso laiko, nes jis norįs su manim slaptai pakalbėti. Aš atsakiau, kad mano darbas jau pasibaigė, tai jau dabar liuosas. Tada jis da kartą «užfundijo» ir męs nuėjom į pašalį pas staliuką ir susėdom. Čia jisai ir išpasakojo savo juodašimtiškas mąstis. Pirmiausia pasigyrė, kad jis «revoliucionierius», Lietuvoje priguljis prie LSDP. ir čia, Amerikoje, susižinaš su mūsų LSS. ir yra jos narys. Toliaus nupasakojo, kad jis esąs «centrališkas kasierius» LSS. ir dabar tik dėl «organizavimo» lietuvių jis ir važinėjās po Ameriką. Aš, žinoma, supratęs to valkatos užmanymą, klausiausi su nuduota simpatija, manydams išgauti jo pravardę, bet tos jis jokiū budu nenorėjo man pasakyt: girdi, «bijās» policijos ir tt., nors aš jį ir gana pertikrinau, kad čia policija jam nieko nedarys ir ką aš nuo jo girdėsiu, tai viską užlaikysiu slapybėje. Ant galo jis nukreipė kalbą vėl į savo vėžes: pradėjo prašyt, kad aš prisirašyčia prie «cicilistų», nes dabar, girdi, «pigūs» prisirašymas, vos tik 5 dol. Aš paklausiau, ar jis turi konstituciją tos savo «partijos»? «Teip, —

atsakė:— Jeigu tamsta norėsi, tai aš atnešiu panedėlyj.

Aš prizadėjau įsirašyt. Jis vėl užklausk: «Beje, tamsta... ar tamsta moki gerai lietuviškai rašyti? Aš atsakiau, kad neprasčiausiai parašau. «O, angliškai? — «Angliškai ir biskį moku» — atsakiau. «Tai gerai... Ar draugelis negalėtųm apsiimt už sekretorių mūsų partijai? Gausi 300 dol. ant metų!... Bet, tamsta, nemislyk: da tamsta aprič to galėsi ir savo darbą čionai saliune atlikti, nes mūsų partijoj nedaug darbo yra, tai ir teip turėdamas laiko gali atlikti. Bet, draugeli, jau pirm turi prisirašyt, o paskui galėsi užimt savo vietą; prisirašymo 5 dol.»

— Gerai, — atsakiau:— Tai jau panedėlyj aš prisirašysiu.

Išėjus tam «cicilistui», aš nedėlioj pasikalbėjau su draugais ir nutarėme: jeigu jis ateis įrašyt, tai nuvest į «Town Hall», kad čyfas (viršininkas) pažiurėtų, ar ištikro jis yra suzeistas. Bet jau nesirodė iki šiol visoj šioj apielinėj.

Jis turi suvirš 5 pėdas aukščio, rusvai—juodi plaukai, rusvai—gelsvi usai, mėlynai—rainos akys. Kalbėdamas vis tankiai mini žodį «D r a u g e l i s». Sakė «dalyvavęs» revoliucijoj Lietuvoje ir davęs žydams gerai per kulnis! Paeinaš nuo Jurbarko. Daugiau nieko nuo jo negalėjau patirti. Tik pirmiau sakėsis esąs «grinorius», o paskui eidamas per duris pasakė: «Never main, ai anderstiaud gud ingliš!»

J. Stasiulevičius.

DARBININKO KRONIKA.

Tarp keletos kitų aukštos kilties Anglijos moterų, priėmusių revoliucijinio socializmo idėją, dabar nustebino Londoną gandas apie kunigaikštienę Marlborough, pavirtusią į socialistę. Ji paeina iš šeimos Consuelo Vanderbilt iš New Yorko. Ji tyrinėdama Londone vargdienių gyvenimą, sykiu tyrinėjo visokius mokslus apie vargo prešalinimą ir pripažino geriausiu socializmo mokslą. Karalius Edvardas užgynė minėt jos vardą, jam girdint... Ji dabar važiuoja į New Yorką.

Kovo 4 d. Bostone, Mass., pirmą sykį tapo nubausta moteris už peržengimą įstatamo priešais spaudymą ant šalygatvių (vyrų jau daug nubausta už spaudymą). Minnie Lombard užsimokėjo 5 dol. bausmės.

Los Angeles, Kalifornijoj, negyvuoja Jungtinių Valstybių konstitucija, kad gali areštuot kalbėtojus. Policija areštavo kelis socialistus, kalbėjusius į minią ant gatvės.

Chicagoj policija išsijuosus gauda «anarchistus» ir vis pagau-na socialistus ir jų raštus konfiskuoja.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Vienybėje Lietuvinkų» ir «Lietuvoje» žinomas tautininkas, J. Damijonaitis, paleido visą neliteratišką išmislojimų viedrą ant F. Bagočiaus galvos už tai, kad tas agitavęs SLA. kuopas, rašinėdamas joms laiškus, kad jį rinktų į kandidatus į SLA. pirmsėdžius; toliaus už tai, kad F. B. paskatino TMD. sujungt su LSSA. Tą viską pavadino «biauria politika» (NB. mūsų drangai neseniai tai va-

dindavo «konspiracija»). Panašiai atsiliepė ir p. Pūkas. Bagočius pasiteisino ir nevarėjo antidotų, panašių į anas «kritikas»! Sulyg T. Myl. D—tės jis sakosi norėjęs tik padilginti tautiečius, kad imtų dirbti tos draugystės labui. Apie «politikos biauromą» J. S. Pruselaitis primena Damijonaičiui, kaip jis 1899 m. «rašinėjo kunigui Milukui, kad tas įsuktų p. Damijonaitį už Am. Liet. Sus. sekretorių. Ten buvo susipynę reikalai net su išdavimu mirtino dekreto Tėv. Myl. Dr—tei... p. D. privalo ir šiaudien būt dėkingu kun. Milukui, kad to laiško nepatalpino laikraščiuose». Toliau pataria D. atsiminti savo «encikliką» 1899 m. išsiuntinėtą į visas TMD. kuopas, pranešdamas, kad jis apsiimtų TMD. patarnauti, jei kuopos norėtų. Ir da kitą «pilną intrigų» savo laišką, Šleikio patalpintą «L—oj» keli metai atgal, rodija atsiminti. [Žr. «V. L.» N 7 — 09].

Pasirodo, kad pirtis jaują vainoja, o abi suodinos.

* * *

Tėv. Myl. D—tės prezidentui p. Paltanavičiai atsisakius, kelios kuopos, dalyvavusios rinkimuose, išrinko prezidentu B. K. Bolevičią, buvusįjį Valparaiso universiteto studentą. Bolevičia, užėmęs tą vietą, nurodo («V. L. N 10») savo ilgame straipsnyje, kad įvykus naujoms sąlygoms, reikia nauju būdu darbuotis ir TMD., perdirbti, pataisyt ir papildyt jos įstatymus ir tt. Bet kaip, — to nenurodyta.

* * *

«Keleivio» N 10 S. Michelson aštriai rašo apie kai kuriuos mūsų tautininkus «smarkius politikierius»: — «Prieš rinkimus į Dūmą žmonių atstovų garsus juodašimčių vadas Puriškevičius su savo pagelbininku Kruševanu vedė ne karštesnę prieš socialistus agitaciją, kaip dabar veda garsusius mūsų Damijonaitis, Astramskas, koks ten pusgalvis «socijologijos studentas» ir jiems panašus.

... Vienam iš numerių «Lietuvos» tulas rėksnys teršdamas socializmo vardą pasivadindamas «socijologijos studentu» rašo: «socialistams iš dalies pasisekė atsiekti savo tikslą, — pinigų panaikino, darbininkai liuosi, kaip paukščiai ore: nedirba, kapitalistai jų neišnaudoja, žodžiu — rojus. Bet tos pavojingos sėklos (pinigų) liko dar nepanaikyta LSA. kasoje apie \$ 30,000, tai reikia ant prezidento išrinkti socialistą, o jis beabejonės juos panaikins». Apart to da daug kitų niekų prirašė, apie kuriuos neužsimoka nė kalbėt, nes yra žemiau kritikos. Užmetu tik šernui už patalpinimą į laikraščių tos kvailos frazos, kurioj «socijologas» pasityčiodamas iš darbininkų skurdo užgauna širdį kiekvieno mylinčio teisybę žmogaus.»

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Gerbiamasis «Kovos» Redaktoriau!

Busite teip malonųs patalpinti šitas kelias eilutes žiniai visų rašėjų ir vertėjų, kad nereikėtų keliems vieną knygutę taisyti.

Aš dabar pradėjau verst knygutę «Wrecking the Nation» pagal P. Kinwear — «Tauta nelaimėje», plačiai aprašo apie «piniginį krizį», išaiškina, kas yra priežasčia dabartinės bedarbės (panikos) ir kas yra kaltas tos priežasties.

Knygutą «God's children» («Dievo vaikai») jau esmi išvertęs.

Su linkėjimais

K. R u t k u s

Gerbiamasis Redaktoriau ir Pirmasėdi Konst. Kom.

Geistina butų, kad Konst. Komisija pasi-

ūkas. Bagočius
ritikas) Sulyg
ėčius, kad imtų
ną» J.S. Pruse-
šinėjo kunigui
t. Sus. sekreto-
nirtino dekreto
; dėkingu kun.
oliau pataria D.
as TMD. kuop-
uti, jei kuopos
ekio patalpintą
[N 7 — 09].
nos.

atsisakius, ke-
identu B.K. Ba-
Balevičia, užė-
traipsnyje, kad
notis ir TMD.,
Bet kaip, — to

kai kuriuos mų-
rinkimus į Dūmą
evičius su savo
socialistus agita-
tis, Astramskas,
is panašūs.
s teršdamas soci-
ntu» rašo: «soci-
pinigus panaiki-
a, kapitalistai jų
sėklos (pinigų)
ai reikia ant pre-
anaikins». Apart
imoka nė kalbēt,
italpinimā į laik-
čiodamas iš dar-
teisybę žmogaus.

ON.

edaktoriau!

ias eilutes žiniai
vieną knygulę

recking the Na-
», plačiai aprašo
žasčia dabartinės
žasties.

ai) jau esmi iš-

K. Rutkus

i Konst. Kom.

it. Komisija pasi-

rupintų prikergti prie konstitucijos ir parlamentariškas tiesas, kad mēs ateityje turėtume aiškius nurodymus, kaip turi būti vedama tvarka mėnesinių susirinkimų, diskusijų, prelekcijų ir tt.; dėl stokos tokių veiksmarodžių tankiai pasitaiko, kad tokiuose susirinkimuose ne tiktai nebuna paveikslingos tvar- kos, bet ir visai įvyksta betvarkė. Jeigu-gi pridodant parla- mentariškas tiesas atspauzdinimas apsieitų brangiau, tai gali- ma kainą knygutės pakelti iki 15 arba 20 centų ir spauzdinti didelį skaitlių egzempliorių, kad Sąjungoj per kelis metus nereikėtų spauzdinti, jeigu ne būtų reikalo perkeisti konsti- tuciją.

Gero velijantis Sąjungai

P. Galskis.

KRASOS DEŽUTE.

A. Kašinskui, Forest City. — Reikia rašyti tik tą, kas naujo atsitiko, kokios naujienos, ypač iš darbininkų gyvenimo, judėjimo, susipratimo. Jus gi korespondencijoje to nėra — tai nėra ką nė su- naudot. Be to reikia pratintis greitai, bet geriau rašyti ir saugotis bereikalingų žodžių ir atkartojimų. Reikia rašyti trumpai, o stori.

R. T., Allegheny, Pa. — «Ką daro mūsų kunigėliai» nepatilps. Visai ne naujiena, kad kunigas buvo girtas ir kad prastai apsiėjo su švenčiausiu. Nėra ko norėt gražaus apsiėjimo iš girtos. Geriaus uesidėt su tokiais girtuokliais arba ir negirtuokliais.

Vergui. Iš piešinio nieko neišeis. Mintis gera, bet kompoziciją visai reikėtų perdirbt; poza visai neatsakanti.

Studentui. — «Atsakymas Darbininkei» netinka. Išrodo lyg jų persitikrinimas, lyg ironija kito vardu. Gražinu, jums reika- laujant.

P. J. Milėnui, Spring Valley, Ill. — Reikia aiškiau ir pilniau aprašyti apie tą prigaviką. Privalytų visi prigautieji, susižinoję, sykiu pranešti.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Amerikos: — A. — tas — «Vienas lašas daugiau»; Jurgio Tre- čio — «Prie mokslo ir vienybės»; K. Rutkaus — «Žodelis moterų klausime»; A. Mozuro — «Aimanavimai» (eilės); A. Stalioraičio — «Jau laikas pabusti»; Eželio — «Gamtos verguvė»; J. Kalpoko — «Kam skambat»; J. Ilgūno — «Pasikalbėjimas»; J. Valinsko — «Ei- lės»; P. Puskunigio — «Atsakymas socialistui».

Biblijografija.

Ežys. Pašapos, pajuokos ir pakalbos laiškėlis. 4 pusl. Lai- da 2-nr, 1907 m. Kaina 3 kap. Išleidžia K. Stiklėlis, Vilniuje [Vo- jen.—Gospitalnaja N 1, 3].

Pipiras. Juokų ir pajuokimo laikraštis, einąs kas mėnuo Škotijoje. I metai, N 1. Pustl. 4. Numerio kaina 1 penas; metams 1 šil. (Lily Bank, Bellshill, Scot.).

Naujausios dainos ir eilės. Feliksos Juszkau- skienės. So. Boston, Mass. Spanda «Vaistininko». Turtu Autorkos. 1906 m. 107 pusl.

Dovana «Kovos» skaitytojams.

Dvi puikios knygelės:

1) «SVAJUS» Tragedija—Poėma, 135 pusl.

2) «GYVYBĖ» (kantata) ir kitas poėmos, 41 pusl.

Abi knygtės parašė eilėmis J o n a s V i s k o š k a ir keletą šimtų egz. paaukavo LSS., paskirdamas kaip dovaną tiems, kurie užsirašys «Kovą».

Kas užsirašys «Kovą» visiems metams ir prisiųs \$ 2.00, gaus abi knygtes «Svajus» ir «Gyvybę».

Kas užsirašys «Kovą» pusei metų ir prisiųs \$ 1.00, gaus vieną knygelę «Svajus».

Knygelės bus pasiūstos tuojau, kaip gausime pinigų. Skubinkitės ir naudokitės gera proga.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 71 Pine st., Meriden, Conn.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio » »	F. J. Bagočius, Bx 1399, Pittsburg, Pa.
IV » » »	M. M. Račiūtė, Gen. Del., New York, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
VI Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 109 Grand str., Brooklyn, N.Y.
S. Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.
T. Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Bitner St.,
Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis, J. Šukys, 87 Grand Str. Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371. Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Širvydas, 120—124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius—išdininkas: P. Dubickas, 1815 E. Moyamensing
Ave. Philadelphia, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J. ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. PRUSELAITIS, 17 James st., Waverbury, Conn
Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120—124 Grand st. Brooklyn, N.Y.

P. S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agi- tacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, au- kas «Kovos» fondai ir Literatūros fondai ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomamjam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvariaus J. O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siųzdami prenumeratą už «Ko- vą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiai «Kovos» adrisą.

Sekt. P. Dubickas.

APGARSINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Bridgeport, Conn. 1.00; C.Mitchell, Chicago, Ill. 1.00; Passaic, N.J. 1.40; Hariford, Ct. 5.00; Oglesby, Ill. (nauja kp) 1.00; Hazleton, Pa. 2.20; Minersville, Pa. 10.80; Youngstown, Ohio 4.00; Brockton, Mass. 3.00; Bristol, Conn. 2.20; Worcester, Mass. 3.60; J.Rodgos, Pueblo, Cal. (pavienis) 1.50; Gilberton, Pa. 1.40; Lawrence, Mass. 2.40; Mc Kees Rocks, Pa. 6.40; Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa 11.80. *Prenumerata:* V.Mietakis, Spring Valley, Ill.; K.Vasiliauskas, Pittsburg, Pa. — po 2.00. M.Mockus, Detroit, Mich.; J. Blauzdis, J.Šluota, Chicago, Ill.; J.Lapenas, Steger, Ill.; J.Petrauskas, Russia; A.Pėčiulis, Chicago, Ill. — po 1.00. A.Žerolis, Shenandoah, Pa. 50c. S.Buivydas, Montello, Mass. 1.00. *Apgarsinimų:* 53.50. *Pav. «K.» NN:* F. Eismontas, Chicago, Ill. 1.00. *Pašalinių darbų:* 7.10. *Už raštus:* 1.85. Viso 133.65. Buvo 25.08. Viso 158.73.

Išleidimai:

Red. reik.: už laiškus 24c. *Tekn. «K.» dalis:* kras. ženklelių 2.50; spaustuvei muilas 5c.; išsiuntinėjimas 2.82; ekspresas 2.00; nuvalijimas trotuaro 20c.; važinėjimai 14c.; * statymas 24.00; renda už kovo mėnesį 25.00; popiera 30.51; spauda 10.16; alga redaktoriui už pirmąją pusę vasario mėnesio 30.00; gesas 1.30. *Išleid LSS. sekr.:* išsiuntinėjimas raštų 4.25; važinėjimai 24c. Viso 133.41.

Iėjo	158.73
Išėjo	133.41
Lieka	25.32

Atstaisymas klaidos: 7 N «Kovos» mėnesinių iš Springfield, Ill. pakvituota 4.80, pinigai buvo prisiųsti kuopos iš Spring Valley, Ill.

„Kovos“ Fondan:

Minersville, Pa. kuopa	5.00
Buvo 136.78	Viso 141.78
<i>Išleidimai:</i> Nupirkta literatūros už	57.50
Tą atėmus lieka	84.28

Literatūros Fondan.

Minersville, Pa. kuopa	5.00
Buvo 9.27	Viso 14.27

<i>Išleid.:</i> Statymas pašalinių darbų	12.00
Tą atėmus lieka	2.27

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Spring Valley, Ill. nuo prakalbų per K.Eldukaitį	1.10
Beckweyer, Ill.: J.Raulinaitis M.Klimienė U.Šveičiūnienė	
J.Damijonaitis K.Lėščius P.Česaitis — po 1.00. M.Macleuckas	6.50
50c. Viso	3.00
Montreal, Canada 81 LSS. kp. susirink.: J.Rinėša 50c. V. Steponavičius A.Jankevičius J.Motjukas J.Grnzinskas V.Maksvičius V.Saleptas J.Skrinskas J.Juškevičius, Mašnickienė, K. Moiga T.Somls M.Mašnickas A.Simonauckas, Vaškėlis, K.Krauckas, Kristupaitis J.Grigas, Grėcius — po 25c. Slaida, Puldokas, Jurgelaitis — po 15c. Pundzius Petrutis Simonavičius Bernotavičienė Bolis Aleesandravičė Seblis S.Ermonas Kvetkauckas Senkevičius Baltrunas K.Survila Jurenas Buzas Muntrimas Jurkšaitis Guzas Lietukas — po 10c. Juškevičienė Jesaitis Kvetkauckas Zatvarickas — po 5c. Viso [atimant 3.00 kank.; 2 lit. fondan]	3.00
Scranton, Pa. varduv. M.Rutkaucko: M.Rutkauckas J.Šunkis — po 50c. M.Bružienė 25c. A.Grybas 20c. J.Bružas J.Gudiškis — po 10c. Vienas davė 5c. Viso	1.70
Johnston City, Ill. krikšt. Klusaių dukters: A.Damulis 55c. J.Kasparas 50c. O.Bajorienė D.Gurekienė M.Aliukonis J.Rinkevičius J.Puodžiūnas — po 25c. A.Kulikauckas 15c. O.Kulikauckienė O.Rinkevičienė — po 10c.; smulk. 25c. Viso	2.90
Hoboken, N.J. susirink. pas J.Vitkauską: J.Vitkauckas J.Slavickas P.Vosilius — po 50c. J.Andriukaitis 30c. P.Maražius J.Radzevičius S.Slavickas A.Slavickienė A.Žiugžda Z. Mačiūlačiūtė S.Jankus — po 25c. V.Gvazdaitis 15c. T.Slavickas 11c. M.Marazas O.Jasulaitienė — po 10c. Viso	4.21
Springfield, Ill. vestuvės T.Galinio: T.Galinis J.Galinienė — po 1.00. J.Žvingila Simas Katkevičius Selv. Katkevičius — po 50c. V.Černauskas O.Cernauskienė A.Klembauckas J. Buškevičius, J.Bernotas P.Pulšis — po 25c. Viso	5.00
Montreal, Canada	3.25
San Francisco, Cal. surinkta per K.Stainį	2.10
Chicago, Ill. 4 kp. LSS. prakalb.	7.43
Pittsburg, Pa. S.Didjurgis	2.00
Waukegan, Ill. prakalbose	4.50
Buvo	556.90
Viso	600.59

Atitaisymas klaidos: 3 N. «Kovos» per klaidą tapo pagarsinta iš Springfield, Ill. aukų 4.58.

Atėmus tuos pinigus 596.01

Aukos Kankintiniams.

Montreal, Canada 81 LSS. k. susirink.	3.00
Chicago, Ill. 37 k. prakalbose	4.21
Chicago, Ill. 22 LSS. kp.	2.00
Montreal, Canada	2.25
Harrison, N.J. krikšt. pas A.Valasavičių: J.Vitkauckas J. Navikas A.Dapkunas V.Ambaziejus A.Barčiauckas O.Jasulaitienė O.Kačergienė J.Ragažinskas P.Nežinau — po 25c. Smulkesnių 25c. Viso	2.50
Buvo 80.45.	Viso 94.44

S u š e l p i m u i Buržinškio ir Liaugminio šeimynų:
Pittsburg, Pa. III LSS. Rajono konferencijoj 5.00
Buvo 53.41 Viso 58.41

Atitais. klaidos: 3 N «K.» buvo pakvituota aukų iš Springfield, Ill, 8.75 bereikalingai.

Tą atėmus lieka 49.66

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J.O.Szirvydas,

Atyda! 19 LSS. kp. draugu Brooklyn, N. Y.

14 d. kovo š.m. bus laikomas extra susirinkimas apsvartymui reikalų prisiartinančio IV susižiavimo. Kviečiame visus draugus susi-

rinkti kuoskaitlingiausiai.

KOMITETAS.

PAJIEŠKOJIMAI.

Reikalinga trys apšvedę darbininkai ant farmų Michigan valstijoje suprantanti maž-daug ūkės darbą. Darbas ant visados. Vaikams užtikrintas mokslas iki universitetui. Vakarais norinčius mokins angliskos kalbos ar kitokius mokslus. Te atsišaukia tik ypato norinčios vest dorą gyvenimą. Ne apgavystė. Rašykite kiek šeimynos. Kreipkitės prie:

A. Petratis,

Olivet College,

Olivet Mich. [11

LSS. kuopų viršininkų adresai.

Philadelphia, Pa. 1-ma kp. Sekr. A.Bernotas, 228 Gerritt st	
Scranton, Pa. 2-ra kp. Org. F.Živatkauckas 309 Charles st.	
Cleveland, O. 3-čia kp. Org. I.Lapinskas, 1931 Lakeside av	
Chicago, Ill., 4-ta kp. Sekr. B.Radzevičius, 813 32nd pl	
New Britain, Ct. 5-ta k. Sekr. K.Senkus, 201 Washington st	
Pittsburg, Pa. 6-ta k. Sekr. F.Bagočius 148 Ohio st.	
Mc Kees Rocks, Pa.	
Rochester, N.Y. 7-ta k. Sekr. K.Vaivoda, 43 Spring st.	
Brockport, N.Y.	
Donora, Pa., 8 ta kp. Sekr. J.Savickas, Bx 581	
Wilkes Barre, Pa. 9-ta k. Sekr. A.Valinčius, 487 New Grant	
Mt Carmel, Pa. 10-ta kp. Sekr. O.Skučiūtė, 219 E 6th st	
Newark, N.J. 11-ta k. Sekr. A.Stanelis, 82 Jackson st	
Oglesby, Ill. 12 kp. Sekr. J.Palekevyčius, Bx 129	
Phila—Frankford, Pa. 13 kp. Sekr. J.Gaigalas, 4765 Stiles st	
Baltimore, Md. 14-ta k. Org. J.Bulota, 483 So. Paca st	
Minersville, Pa. 15-ta k. Sekr. V.Lietuvninkitė, Bx 596	
Meriden, Conn. 16 ta k. Sekr. K.Liutkevyčius, 17 Pine st	
Brockton, Mass. 17-ta Sekr. J.Paltanavyčius 80 Vine st	
Collinsville, Ill. 18 kp. Sekr. S.A.Stankus, bx 682	
Brooklyn, N.Y. 19-ta k. Sekr. A.Unguraitis, 73 Grand st.	
Chicago, Ill. 20 kp. Sekr. J.Vasiliauskas, 2418 Kensington av	
Herrin, Ill. 21-ma k. Sekr. J.Mizeris, Bx 257	
Chicago, Ill. 22-ra k. Org. K.Janusauskas, 163 w. 23rd st.	
Spring Valley, Ill. 23-čia k. Sekr. A.Gustaitis, bx 146	
Plymouth, Pa. 24 kp. Sekr. V.Alyta, 206 Gould st	
Naugatuck & Union City, Conn. 25 kp.	
Sekr. S.Beržas, Bx 72, Union City, Conn	
Westville, Ill. 26-ta k. Sekr. J.Klikunas, bx 453	
New Haven, Conn. 27 k. Sekr. T.Lenkevyčius, 521 East st	
Shenandoah, Pa. 28-ta k. Org. J.Rudaminas 236 N west at	
Springfield, Ill. 29-tak. Sekr. V.Burba, 321 N 15-th st.	
Yonkers, N.Y. 30-ta k. Sekr. J.Vosylius 67 Jefferson st	
So Bethlehem, Pa. 31-a k. Sekr. P.Berukštis 421 Rennig al	
Pittston, Pa., 32 kp. Sekr. P.Slekaitis, 15 Stark st	
Waterbury, Conn. 34-ta k. Sekr. P.Pricevyčiūtė 7 James st	
Lost Creek, Pa. 35-ta k. Sekr. M.Bridickas Bx 17	
Bayonne, N.J. 36 kp. Org. Januškevyčius, 75 E 22nd st	
Chicago, Ill. 37 kp. Sekr. S.Strazdas, 58 Canalport av	
Bristol, Conn. 38 kp. Sekr. J.Žvingila, 123 Pond st.	
Los Angeles, Cal. 39 kp. Sekr. ?	
Worcester, Mass. 40-a k. Sekr. V.Narijauckas, 1 Goddard st	
Bridgeport, Conn. 41-a k. Org. J.Burokas, 489 Main st	
Easton, Pa. 42-ra k. Sekr. P.Trelnavyčius, 584 Ferry st	
Melrose Park, Ill. 43 kp. Sekr. A.Dumbris	
231 Spring st., Aurora, Ill.	
St Louis, Mo. 44-ta k. Sekr. M.Rasimas 841 Brooklyn st	
Passaic, N.J. 45-ta k. Sekr. J.K.Gilius, 62 Jackson st	
Mahanoy City, Pa. 46-ta k. Sekr. J.Overaitis 314 E Center st	
Panna, Ill. 48-ta k. Rašt. J.Kaminskas, 2 w. Dewitt st.	
Hartford, Ct. 49-ta k. Org. S.STANKEVYČIUS, 60 Wells St.	
Mc Kees Rocks, Pa. 50 k. Sekr. K.Lukoševyčius 11 Locust st	
Grand Rapids, Mich. 51 k. Sekr. J.Bielkis, 314 Quory st	
New York, N.Y. 52-ra k. Sekr. A.Purvis, 544 W 49 st	
St. Clair, Pa. 53-čia k. Sekr. A.Žukauckas Bx 281	
Courtney, Pa. 54-a k. Sekr. T.Trelnavyčius, bx 74, Bunola, Pa	
Allegheny, Pa. 55-ta k. Sekr. J.Skrudulis, 1515 Sheffield st	
Youngstown, O. 56-ta k. Sekr. K.Kazlauskas	
Struthers, Ohio	

Wilmerding, Pa. 57-a k. Sek. B. Kondratavičius 121 Lillack al
Kenosha, Wis. 58 kp. Sekr. K. Braževyčius, 370 Rock st
Jersey City, N.J. 59-ta kuopa
Sek. P. Vasilius 316 Jefferson st. Hoboken, N.J.
So. Boston, Mass. 60-a k. Sek. J. Raulinaitis 25 w 2nd st r 21
W. Lynn, Mass. 61 k. Sekr. S. Danilavyčius, 17 Morris st
Riverton, Ill. 62 kp. Sekr. A. Baravykas, Bx 96.
Johnston City, Ill. 63 kp. Sek. A. Bajoras Bx 211
Lawrence, Mass. 64-ta kp. Sekr. F. Juškevyčius, 251 Canal st
Paterson, N.J. 65 k. Sek. J. Zdanis 24 Wait st
Wilmington, Del. 66 k. Sek. M. Dovidaitis 401 1/2 Lombard st
Brighton, Mass. 67 k. Sekr. J. Kuois 9 Talford st
Chester, Pa. 68 k. Sek. J. Aukštakalnis 226 w Front st.
Shaft, Pa. 69 kp. Sek. S. Kučinskas Bx 82
Gilberton, Pa. 70-ta kuopa Sekr. C. Rice, Box 3.
Cambridgeport, Mass. 71 k. Sekr. K. Armonas 6 Burleigh st
San Francisco, Cal. 72 k. Sek. A. Dumbris 923 Buchanan st
W. Frankfort, Ill. 73 k. Sek. S. Salčius Bx 171
Livingston, Ill. 74 k. Sek. P. K. Pačesa Bx 142
Rockford, Ill. 75 k. Sek. P. Kazakevičius 423 S 2nd st
Seatonville, Ill. 76 k. Sek. M. Kairis Bx 78
Bend, Ill. 77 kp. Sek. J. Matulaitis Bx 236
Exeter Boro, Pa. 78 k. Sek. J. Kedenis 1180 Wyoming av
Girardville, Pa. 79 kp. Sekr. P. Švedas Bx 45
Hazleton, Pa. 80 kp. Sek. P. Butkevicius 537 E Broad st
Chicago, Ill. 81 kp. Sekr. J. Franas, 221 Wabansia av
Niagara Falls, N.Y. 82 kp. Sek. J. Kudlauskas, 242 11th st
Montreal, Canada 84 kp. Sekr. F. Breskus, 31 Manufacturers
Hyde Park, Mass. 85 k. Sek. L. Zavistanavič 216 Hydepark

Galima užsisakyt 1908 metams

„ŽARIJA“

savaitinį darbininkų, bežemių ir mažažemių laikraštį.

Jau antri metai kaip eina.

„Žarijos“ kaina:

Lietuvoj metams 3 rub., pusmečiui 1 r. 50 k., 3 mėnesiams 80 kap., 1 mėnesiui 30 kap.

Užsieny metams 4 rub., pusmečiui 2 rub., 3 mėnesiams 1 r. 5 kap.

„Žarija“ duoda:

a) tiems, kurie surinks 10 užsimokejusių prenumeratorių, vienuoliktąjį dykai;

b) tiems, kurie užsimokeš už visus metus, dykai duoda „Darbininkų Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškus ir pinigus reikia siusti redakcijai, o ne redaktoriui, leidėjui arba administratoriui.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siusti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne "money order"iais".

Adresas: VILNIUS,

Pilies skerg. (Zamkovi per.) N 10, b. 4.

„Žarijos“ redakcijai.

Lietuvių Soc. Sąjungos išleistos knygos

kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

1. *Politiškas minių streikas* 8c.
2. *Kudikių Vergija „Laisvoje“ Amerikoj* 5c.
3. *Kovotojų Giesmės (rinkinėlis revoliucijoniškų dainų.)* 15c.

Ir daugel kitų darbininkams naudingų knygelių galima gauti «Kovos» redakcijoj.

Pinigus iki dolerio galima siusti krasos ženkleliais. Reikalaudami knygų adresuokite

P. Dubickas,

1815 - E. Moyamensing Ave.

PHILADELPHIA, PA.

Neskaityk laikraščio

„Pirmyn“

jeigu nori pasilikti tamsūnu, nes jame tilps tokie raštai, kurie būtina apšvieš tavo protą. Jame neatrašai trumpų, pasenusių žinučių, bet bus platūs paveikslai iš žmonijos gyvenimo, bus parodyti aiškūs keliai prie ateities. Laikraštį „Pirmyn“ tilps populiariškai straipsniai iš moterų klausimo, apie tikėjimą, aiškiai bus išguldyta Rusijos revoliucijos istorija, bus rašyta apie bedarbę, atrasite jame juokingų feljtonų ir dailių eilių.

Laikraštis „Pirmyn“ išeis šią savaitę. Kaina: metams 1.50, pusei metų 80c.; užsienį — \$ 2.

Adresas: ANTONOV,

P.O. Box 538, Minersville, Pa.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

{ P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

Paveikslai revoliucijos naudai.

«Kovos» redakcijoje galima gauti puikių spalvotų paveikslų 22x28 colių didumo, perstatančių epizodą iš revoliucijos judėjimo Lietuvoje. Vienas paveikslas su prisiuntimu prekioja vieną dolerį. Pinigai eis revoliucijonaudai.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėlių ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Telpuri sakrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str. Philadelphia, Pa.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo dystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrūtinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejaus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnylių.

E.W. Gillas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Puikus laikrodėlis už \$3.75

Pirmiausia siuntimo pinigų iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mums su savo adresu, mes prisiųsime per ekspresą C. O. D. ant pažįstamo laikrodėlio ir lenciugėlių gvarantuotai paaukuota.

Adrisas:

M. C. Farber,

Dept 104-225 Dearborn St. Chicago, Ill. 12

ANT PARDAVIMO

Lietuvizka Spaustuve

su visais rakandais. Biznis eina gerai nes šiame mieste randasi apie 14-ka lietuviškų organizacijų ir šiaip daugybė vertelgų. Spaustuvės darbų tiek, kad galima būtų dirbt dieną ir naktį.

Parsiduoda iš priežasties išvažiavimo į Lietuvą. Kas norėtų pigiai įgyti spaustuvę, malonės atsisaukti šiuo adresu:

K. Mikolaitis,

702 W. Lombard St. Baltimore, Md. (11

„Rankpelnis“

paglaueias laikraštis, leidžiamas Lietuvių Social-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaiti.

„Rankpelnis“, stovėdamas aut darbininkiskųjų reikalų sąrgybos, rūpinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų padėjimą įvairiuose kraštuose.

„Rankpelnis“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie lietuvių darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„Rankpelnis“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoj.

In „Rankpelnis“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug žymių Lietuvos rašėjų.

„Rankpelnis“ kalba yra kiekvienam suprantama.

„Rankpelnis“ kaina kiekvienam prieinama:

metams	1 doleris,
pusei metų	50 centų,
3 mėnesiams	25 centai.

Adrisas:

„RANKPELNIO“ redakcijai,

Lily Bank, West End,

Bellshill, Scotland.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prennumers | visas \odot „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalis svieta: \odot shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 \odot So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui \$ 1.00 \odot Subscription rates:
Apgarsinimę prekė: \odot One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Syklas už colį 50c. per mėnesį 1.00; \odot Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 \odot Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrisuokite:

«KOVA», S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

AGENTŪRA ŠIFKORČIŲ

Parduodam laivakortes ant visokių linijų; slun-
čame pinigus į visas dalis svieta; išimam ameriko-
niškas pirmas ir antras popieras; patarnaujam už
tumočių kiekvienam dalyke; išrašom popieras an-
gliškoj, lietuviškoj, lenkiško-ir rusiškoj kalbose; duodame patarimus provose. Jei
ko reikalauji, ateik pas mus, o busi užgandintae.

302 Wharton str, Philadelphia, Pa.
J.Hodell ir F.Urbonas. (14)

RAISTAS

Garsingoji ir labai pageldaujama knyga, jau išėjo iš po
spaudos, lietuviškoje kalboje. Ji parašyta vieno iš geriausių
Amerikos raštininkų.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama,
kad jau išversta į 18-ką visokių kalbų. Mums tuom akyses-
nė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo
ir visą gyvenimą Amerikoje; vienų vargai, kitų lėbavimai
kaip zerkole perstatyta.

Perskaities Raista, geriau pažinsi Amerikos gyve-
nimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų sukybių
paslaptis; kaip padaro apgavikai didelius pinigus, daug
kitrumo atrasi, jog nieks tave negalės prigauti.

Raistas aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai
išnaudoja ir apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų mote-
ris, suardo šeimynų gyvenimą ir nustumia į paleistuvystę;
teipat kaip mėsos skerdynyčios, primaišo visokių biarybių
ir nuodijant žudo žmones.

Raistas yra tai stora didelė knyga ir ji prekioja tiek
kiek angliškas originalas. Todėl kuris tik atsius 1dol. 50c
tuojaus apturės tą svarbų veikalą. Liet. Socijal. Sąjungos
nariai, gaus «Raistą», prisiunčiant tik 1dol. 25cen. Visada
adrisuot:

J.NAUJOKAS,
Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Teipat esu atstovu vienatinio pasaulėje lietuviš-
ko dienraščio «Vilniaus Žinių». Į Ameriką su
prisiuntimu pusei metų 3 dol. metams 6 dol. arba gausi-
te «Raistą» ir «V.Ž.» kasdieninį laikr. per metus už 7 dol.
Prenumerata mokasi iš kalno; siųsti nurodytu adrisu.

The COLLINS New York Medical Institute.

140 West 34-th str.
New York, N.Y.

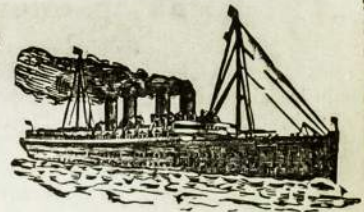
„VADOVAS in SVEIKATA”
Daktariška Knyga
DOVANAI!

Už prisiuntimą atsiųsk tik 10c.
markėmis.

THAT'S ALL!

M.Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieta. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikletus į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Pirkit Farmas! Farmas!

Didžiausią Lietuviška Kolonija Amerikoje, pavadinta **Nauja Lietu-
va**, kur jau apsigyvenę 35 lietuviai, išviso 8 familijos. Kviečiame jus, broliai,
apleiskite miestus ir ateikite pas mus gyventi ant farmų, o nematysite blogų laikų.
Pas mus yra keli tukstančiai akrų geros žemės. Žemė yra: juodžemis, molis ir
žvyras. Parsiduoda po kiek akrų kas nori, išmokėjimui per 10 metų. Iš augšto
nėmokėti mažai tereikia. Netoli 3 geležinkeliai ir portinis miestas **Manstee**,
Mich. Prekė žemės po \$10 akras. Pasiskubinkite pirkti, kad svetimtaučiai neiš-
pirktų. Kas norite daugiau žinių, rašykite, arba, geriaus, atvažiuokite stačiai pas
mus, o mes aprodysime visus laukus dykai. Adresas:

Antanas Kiedis,
Peacock, Lake County, Michigan. (14)